

Міністерство освіти та науки України
Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола

Циклова комісія мовно-літературних
дисциплін

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

**Видавництва музичної літератури на книговидавничому ринку
України**

Виконала

студентка групи В-41

відділення комп'ютерних та
видавничих технологій

Семенишина Сніжана Миколаївна

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук

Вишневська Галина Богданівна

Оцінка _____

Тернопіль — 2021

Семенишина С. М. Видавництва музичної літератури на книговидавничому ринку України. Тернопіль : Галицький коледж ім. В. Чорновола, 2021. ... с.

У роботі здійснено огляд сучасного становища музичного книгодрукування на теренах України, типологізації, передісторії, структури та методів промоції музичної літератури. Окреслено основні проблеми музичної літератури. Запропоновано шляхи та рекомендації щодо їх вирішення, окреслено основні перспективи розвитку. Дослідження складається з вступу, 3 розділів, висновків та списків використаних джерел.

Для студентів, що навчаються за спеціальностями «Журналістика» та «Видавнича справа та редагування», науковців, видавців, філологів, фахівців, які досліджують музичну сферу.

Ключові слова: *музична література, музична інформація, музичне мистецтво, музикознавство, музика, видавництва музичної літератури, нотні видання, музичні видання.*

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Розділ I. Загальна характеристика музичної літератури	7
1.1 Філософсько-естетичні передумови виникнення музичної літератури як культурного феномену	7
1.2 Музична література України в умовах сьогодення	11
1.3 Типологічна характеристика музичних видань	11
Розділ II. Організація діяльності видавництв музичної літератури	23
2.1 Типологічна характеристика видавництв	23
2.2 Видавництва музичної літератури	29
2.3 Напрями діяльності та організаційна структура музичних підрозділів.....	34
Розділ III. Особливості видання музичної літератури на сучасному етапі	41
3.1 Тематико-типологічний аналіз музичної літератури	41
3.2 Видавнича структура крізь призму автури та споживачів	45
3.3 Художньо-поліграфічне оформлення та поліграфічне втілення	52
3.4 Рекомендації щодо оптимізації діяльності.....	61
ВИСНОВКИ	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:	68

ВСТУП

Музична література характеризується такими рисами як переживання ідейно-художнього змісту, спілкування з духовним світом композитора, епохою, художнім напрямом, насолодою творами мистецтва. Музичний твір, зазвичай, розглядається, як об'єкт сприйняття багаторівневої просторово-часової організації, відображаючи відносну самостійність план-блоків змісту і форми.

Музична література має свою специфіку і аналіз такого типу літератури спирається не лише на логіку побудови, структуру, обсяг, характеристики стилю та особливості жанру, але і на розкриття особистості автора. Щоб аналіз музичної літератури був вартісним, в дослідженні варто виявити цінність аналізованих творів, всебічно характеризуючи спеціальну проблематику, виявлячи стилістичний і індивідуальний зміст та форму, який вирізняє цей тип літератури з поміж інших.

Так, **актуальність** запропонованої роботи визначається тим, що в сучасних умовах музична література практично є не досліджуваною.

Дослідження проблем музичної літератури представлені в працях таких науковців: А. Бабій, Л. Вайнштейн, Т. Гуменюка, М. Грінченка, О. Жилінкової, О. Когана, В. Костенка, Л. Кулаковського, Б. Яворського. та інших.

Наукова новизна у тому, що тут зацентовано на особливостях роботи музичних видавництв, а також на особливостях редагування музичної літератури. Аналізуючи сучасні музикознавчі студії було встановлено, що на сьогодні ця ніша не заповнена. Дослідження подібного роду проводиться вперше в Україні.

Мета роботи – дослідження діяльності музичних видавництв України та їх продукції, як особливого різновиду видань.

Для досягнення запропоновано такі завдання:

- розглянути значення музичної культури для суспільства;
- дати характеристику філософсько-естетичних передумов виникнення музичної літератури;
- описати загально-типологічну характеристику музичних видавництв;
- розкрити напрямки діяльності та їх організаційну структуру;
- типологізувати музичні жанри;
- визначити специфічні особливості автури та реципієнтів;
- проаналізувати дотримання вимог художньо-технічного оформлення та поліграфічного втілення музичних видань.

Об’єктом дослідження даної роботи є музичні видавництва

Предметом стала музична література, характерні особливості таких видань на книговидавничому ринку, їх поліграфічна якість, художнє оформлення, апарат засвоєння знань, дотримання мовностилістики і логіки у тексті.

Для вирішення поставлених завдань дослідження було використано:

- метод цілісного аналізу В. Цуккермана – розкриття оригінальності поруч із розкриттям його естетичної цінності, значення в історії, типологічних рис;
- метод ціннісного аналізу (критично-естетичний) – ідентифікація функціональних елементів цілого;
- метод індукції – отримання висновку через аналіз окремих фактів.

Обробка даних здійснювалася з використанням сучасних комп’ютерних технологій і програмного забезпечення.

Теоретичне значення дослідження це його висновки, які є внеском у розвиток знань музичного редагування, музикознавства та видавничої справи.

Практичне значення роботи це одержання актуальних даних досліджуваної галузі.

Основні теоретичні та практичні положення дипломної роботи і запропоновані висновки можуть бути використані:

- у навчальному процесі під час вивчення курсів «Загальне редагування» та «Історія видавничої справи»;
- у професійній діяльності викладачів, студентів тощо;
- у подальшій роботі над дослідженням і розширенням теми.

Апробація роботи. Дипломну роботу було представлено на Всеукраїнській студентській науковій інтернет-конференції (ТНПУ) (12 березня 2021 року).

Структура дипломної роботи: вступ, основна частина, яка у свою чергу складається з одного теоретичного та двох практичних розділів (6 підрозділів), висновки, список використаних джерел із 51 позиції і додатків. У тексті дипломної роботи міститься 14 таблиць, 14 діаграм, 22 рисунка. Загальний обсяг роботи складає 82 сторінки. Основний текст викладено на 72 сторінках.

Розділ I. Загальна характеристика музичної літератури

1.1 Філософсько-естетичні передумови виникнення музичної літератури як культурного феномену

Музична література пройшла довгий шлях свого становлення, якому передували певні філософсько-естетичні умови. У цьому підпункті ми простежили основні із них, здійснивши короткий екскурс в історію музики як мистецтва.

Класифікаційний аналіз музичної інформації може будуватися на різних підставах і за різними змістовними рівнями. За ствердженням Л. Тупчієнко-Кадирової, музику можна розглядати як:

- «явище надлюдського походження, що знаходить вияв у міфах, легендах, казках, віруваннях тощо;
- як результат творчості окремих індивідів та груп людей» [44, с. 149].

«На початку становлення музична естетика минулих часів, відкриваючи музичну несамотійність і мистецьку невідокремленість зі сфери практичної діяльності, не виділялась у осібну сферу й була обмежена онтологічною та аксіологічною проблематиками» [9, с.39].

На думку Н. Герасимової-Персидської в історії людства взагалі «існував довготривалий передмузичний період, коли організовані звуки використовувались для ритмізації роботи й ритуалу, для нервового збудження і, можливо, для магічних цілей» [4, с. 22].

Думки вченої з приводу звуків, як первісних мовленнєвих імпульсів, демонструють нам початки цієї галузі. Також, цінність цих первісних мовленнєвих імпульсів для мистецтва, як зазначає С. Лангер, що «подібні виражені в звуці слухові переживання, долаючи асоціативну структуру, поступово ставали ритмами та інтервалами, що містили в собі семантичні елементи, які виражали напруження і розслаблення, просування, злет чи падіння, рух, обмеженість, спокій» [4, с. 22].

Так, вже у Давній Греції міфологічним підґрунтям музичного мистецтва вважався «обряд, серцевиною якого був звук». Ще давньогрецький філософ Аристотель вважав сутність музичного етосу «особливим феноменом, що впливає на внутрішній світ людини, адже музика дієва, й у її дієвості відбиваються знаки етичних властивостей» [8, с. 38–39]. Тобто, музична сфера розглядалась вже і з погляду етики, вперше почали звертати увагу її впливу на людину.

Також, Аристотель зазначав, що «в музиці лежать зародки естетичного відношення до світу, тому музика повинна бути обов'язковим предметом навчання й виховання» [41, с. 68]. Із цього робимо висновок, що перші фундаментальні тенденції викладання та вчення музичного мистецтва беруть початок ще з античних часів.

Епоха Середньовіччя в свою чергу залучала категорії граматики до аналізу музичних творів. У анонімному трактаті «MusicaEnchiriadis», де вперше була викладена теорія багатоголосся, вказано, що: «мовлення – “артикульований голос”, музика – “голос, що співає”, ієрархії елементів мови (буква – склад – слово – текст) наближено відповідають ієрархії елементів музики (тон – інтервал – “система” інтервалів, мелодія)» [4, с. 29]. Із положень цього трактату можемо зробити висновки, що букви і тони є схожими через спільні властивості: складаючись у слова або мелодії, вони сполучаються в певних алгоритмах, за певними правилами.

Окрім того, доба Середньовіччя реалізовувалась на спілкуванні людини з Богом й спонукала її до духовного вдосконалення. В такому руслі музику висвітлено у філософських концепціях Касіодора, Августина Блаженного, Боеція.

Вже у пізньому Середньовіччі, на думку Т. Гуменюк виникла «ідея трьох узгоджених музик», яка дає більш точну характеристику явища музичної літератури:

- «musicamundana, яка має подвійну назву musicacoelestis і вкладає у суть перекладу музику макрокосму;
- musicahumana, що в перекладі мікрокосм;
- musicainstrumentalis, власне музика, яка виконується на різноманітних музичних інструментах» [8, с. 39].

У період XIV–XVI ст. «музична інформація часто піддавалась аналізу в історичному контексті, як процес розвитку суспільних уявлень про музику та її роль в суспільному бутті у різні епохи та у різних народів. Музику почали розглядати як вид мистецтва» [44, с. 149].

Музична сфера XIV–XVI ст. у Західній Європі отримала набагато більшу самостійність. Знання, що орієнтувались на релігійно-філософські погляди, поповнились розглядом питань музичної теорії. Музика вже потрактовувалась не частиною універсуму, а розглядалась як її власна природа. В теоретичних працях цього періоду прокреслювалась риса «зниження уваги до спекулятивних аспектів музичного досвіду й посилення акценту на практичних проблемах, передумовою яких стало настання епохи нової поліфонічної музики, що була головним річищем для поступового відходу від теологічних і космогонічних інтерпретацій музики» [9, с. 39].

На початку XVIII ст. науковим вивченням питань взаємодії мистецтв займались Ч. Авісон, Д. Броун, Дж. Драйден, Й. Зульцер, Й. Форкель, Х. Якоб. та інші.

Вчений цієї епохи Й. Гердер дійшов до висновку, що «живопис, музика й поезія підпорядковуються метафізичним законам відповідно простору, часу й сили» [4, с. 23].

За теорією Гегеля «в царині духовного внутрішнього життя крайнощі, представлені пластичними мистецтвами та музикою» [4, с. 21–24].

Спадщина цього періоду дала більше наукових визначень музики. Дослідники досліджували не так суть, як природу, витоки та значення музичного мистецтва, даючи йому нові характеристики.

У XIX ст. музику визначали, як ключ до розуміння інших мистецтв, що у XX ст. набуло значення розуміння цивілізації в цілому [8, с. 41]. Це стало новим шаблоном розвитку музичних досліджень.

Наприклад, модерністи XX ст. Р. Вагнер, Е. Гусерль, Ф. Ніцше, А. Шопенгауер та інші стверджували про наявність літературного та музичного взаємовпливу, важливість вираження людської сутності через музику і звук. На початку 20-х років цікавість А. Лосєва до питання філософії стала чинником створення наукової праці «Музика як предмет логіки», де була взята до уваги «цілісність музичного простору зсередини, велика кількість різноманітних елементів його складу, поставлено за теорію його подібність із цілісним міфом, сутність якого співвідносилась із суцільністю чистого музичного буття» [51, с. 282].

«Нововіденська школа» цього періоду розробила теорію нової музики, що оновило ставлення до особливостей мистецтв. Ця теорія стверджувала, що «музика і слова складаються із елементів, здатних формувати комунікацію душевних імпульсів, оформлюючись у музичні фрази, або так звані „мовленнєві мелодії“, які виявляли властиву мові музичність» [51, с.283]. Хоча, цю теорію можна вважати модернізацією вже згаданої вище «MusicaEnchiriadis», що своїми коренями сягає ще Середньовіччя.

Отже, ми встановили, що в історії виникнення явища музичної літератури виділялись такі періоди:

- Передмузичний.
- Античний, або обрядовий.
- Середньовічний, або релігійний.
- Просвітницький, або релігійно-філософський.

- Модерністський, або новий.
- Сучасний, або постмодерністський, який детальніше описаний на теренах України у наступному підпункті.

«Основою класифікаційних схем слугує структура музичної інформації у відповідності з окремими напрямками, стилями, жанрами музики. Під час аналізу музичної інформації можна розглядати окремі групи творів, окремі твори та їх частини тощо. Існує багато ознак, до яких можна причепити ту чи іншу схему класифікації музичної інформації» [44, с. 149]. Так стверджує Л. Тупчієнко-Кадирова у своїй статті «Музичний документ: деякі аспекти визначення, специфіки видів та описування в режимі електронної каталогізації».

Підтвердженням її теорії можна вказати те, що під час складання періодизації музичної літератури як феномену культури враховувались чинники виокремлені М. Копицею у «Епістології в лабіринтах музичної історії»:

- «економічна база, як головний фактор розвитку суспільства;
- елементи звукової конструкції, які характерні для даного часу, його ідеології.
- суспільний політичний устрій» [9, с. 60].

Отже, у цьому параграфі було розглянуто основні філософсько-естетичні передумови виникнення явища музичної літератури, запропоновано періодизацію, що дало змогу краще охарактеризувати ці явища.

1.2 Музична література України в умовах сьогодення

Сучасний період становлення музичної літератури в Україні має свої шаблі розвитку, фактори побутування та перспективи.

Друга половина XIX ст. ознаменувала музикознавство на Україні як декілька напрямків, найважливіший із яких – галузь теоретичного музикознавства.

«Вагомого значення для піднесення рівня спеціальної освіти набула поява методичних посібників, де викладалися основоположні засади поліфонії, сольфеджування, гармонії, метроритміки тощо. У тексти навчальних посібників внесли народні пісні та творчість митців композиторів. Однак, цей період характеризується відсутністю самобутніх наукових праць історичної теорії музики, браком спеціальних досліджень української музичної сфери, що гальмувало розвиток власне українського музикознавства» [11, с. 444].

Експериментаторство початку 90-х років спрямоване вже на вивчення процесу «механічного звучання» в музиці та тенденції «інтелектуалізації» музичних творів. Під час періоду експериментаторства українська музика вливалась у контекст світового музичного розвитку, через що виникла зорієнтованість на новизну та пошуки новаторських підходів. Це і стало фактором започаткування концептуально-образних новацій мистецтва української музики.

«Розвиток музичної літератури часів незалежності характеризується суперечливими умовами: руйнуванням закладів мистецтва, браком коштів, відсутністю державної підтримки на належному рівні. Через нестачу нотних видань відбулось зменшення комунікації між композиторами та слухачами, знизився відсоток відео- і аудіо запису української музики, незважаючи на те, що розвиток музики активізовувався, пришвидшувався, функціонував у різних напрямках» [23].

Науковиці В. Кіреєва та Н. Логвиненко стверджують, що «завдяки проголошенню незалежності України змінились ідейні та духовні орієнтири, світогляд, необхідність самоідентифікації. Через це основним

завданням музичної освіти є виховання в національно-патріотичному дусі, ознайомлення дітей із культурною спадщиною народу» [15, с. 92].

Для українських композиторів, та митців зламу ХХ–ХХІ ст. набуло важливості досягнення історичного шляху українського народу. Ці фольклорні засади насичують сутність та музичну мовусутність кантати В. Зубицького «Ярмарок», ораторії О. Яковчука «Скіфська пектораль», в кантаті для хору а cappella Л. Шукайло «Пори року».

Однією з основних особливостей новаторської композиторської творчості називають оперування народною традицією, створення на цих підвалинах синтезу старого та новаторського. Через це композитори звертаються до вітчизняної музичної традиції й органічно використовують елементи старих пластів національної культури для підтримання сучасних умов музичної мови. Це укорінює національний музичний традицізм та комунікацію століттями між поколіннями народу.

Тенденції розвитку підвели до створення складних музичних форм і жанрів. Наприклад, «симфонія привернула до себе значну увагу. В Україні продовжила розвиток велика симфонія, актуальною залишилась камерна симфонія, її близькість із камерно-інструментальною музикою» [23].

Також, інтенсивно розвинувся жанр інструментального концерту: камерного концерту для сольного інструмента з оркестром, великого концерту для сольного інструмента з оркестром або просто концерту для оркестру.

Злам ХХ –ХХІ ст. вказав на те, що українська професійна музика, окрім розширення національної культури, завоювала світовий та європейський ринок. Цей факт підтверджує участь наших митців у міжнародних майстер-класах, фестивалях, форумах, концертах і хвалебні відгуки на наших творців музичного мистецтва іноземними критиками.

Фестивальна галузь на сьогодні посідає важливий щабель музичного розвитку, а, отже, і формує левову частку музичних видань.

Прийнято вирізняти такі типи фестивалів «за сезонністю:

- зимові;
- літні;
- міжсезонні» [40, с. 1000].

В Україні надають перевагу літньому типу фестивалів. До нього відносяться такі фестивалі як «Файне місто», «Країна мрій», «Бандерштат», «Трипільські зорі», «Atlas Weekend», «Українська пісня», «Червона рута» та інші.

А. Меньшиков переконаний, що за змістовим наповненням фестивалі класифікуються на:

- «універсальні, які охоплюють декілька мистецтв;
- спеціалізовані, які охоплюють один вид мистецтва;
- монографічні, які присвячені одній особистості;
- тематичні, які присвячені обраній темі;
- вузькоспеціалізовані, які охоплюють лише одну галузь» [22, с. 45].

За схожими чинниками, які взяв до уваги А. Меньшиков, створив свою класифікацію М. Швед, який пропонує поділяти фестивалі на:

- «монографічні, тобто присвячені творчості одного композитора;
- жанрові, тобто ті які виокремлюють певний жанр;
- орієнтовані на певний апарат виконавця, тобто відтворені на конкретному інструменті чи спрямовані на показ окремої епохи або стилю» [42, с. 8].

І. Бермес поділяє фестивалі за статусом у культурному житті такою класифікацією:

- «міжнародний;
- всеукраїнський;
- національний;

– регіональний» [3, с. 151].

Здебільшого в Україні проводяться всеукраїнські фестивалі, серед яких варто виділити «Всеукраїнський козацький «Покрова на Хортиці», який щорічно проводиться на території Національного заповідника «Хортиця» у Запорізька обл. з 2011 року. На сценах цього фестивалю виступають професійні та аматорські творчі колективи і виконавці, майстри традиційних видів народної творчості із усієї країни. Частими зірками фестивалю є народні фольклорні ансамблі «Криниця» Підгородненського міського БК, «Богуславочка» Богуславського сільського БК та «Першоцвіт» Кочережківського НД з Дніпропетровської обл. тощо» [40, с. 1007].

Далі за частотою ідуть міжнародні, до яких відноситься фестиваль «Гей, соколи» 2019 року проведений у місті Вінниця. «Цей проект популяризував творчість українсько-польського поета ХІХ ст. Т. Падури, автора відомої пісні «Гей, соколи!», від якої взяла початок назва фестивалю. В рамках фестивалю створено «Культурно-туристичний центр Тимка Падури» в с. Махнівка Вінницької обл., співробітники займаються популяризацією його творчості. Вперше за 150 років на ньому зі сцени прозвучали пісні поета під звуки старовинних музичних інструментів у фольклорному та рок- виконаннях» [6].

Не менш важливими є національні фестивалі. Провідне місце серед них уже чотири роки поспіль посідає «Кодимафест» на Одещині. «Окрім головної сцени, де проходять виступи фольклорних колективів та етно-рок гуртів, виступи дитячих фольклорних колективів відбуваються в дитячій котруці, а у творчій котуні (локації, де села району представлять свої самобутні страви) кухарі навчають приготуванню їжі на живому вогні та в печі. Працює також «Кобзарська альтанка», де кобзарі та лірники знайомлять глядачів з давніми народними мелодіями та їх сучасним аранжуванням» [40, с. 1007].

Цікавими є регіональні фестивалі, до яких відноситься музичний фестиваль «Стопудівка», започаткований під Дніпром у 2013 році. «У 2013–2014 рр. фестиваль проводився в селі Раково. Молодіжна організація «K12» на площі занехаяного селища Раково із двома місцевими жителями побудувала мистецький хутір «Стопудівка». Ця місцина була облагоджена, будинки відновлені, задекоровані національними орнаментами й петриківським розписом, побудовано стаціонарну фестивальну сцену і всю необхідну для фестивалю інфраструктуру. Із 2015 р. концепція та стратегія фестивалю докорінно змінюється й до розважальної, естетичної та культурної мети додалась благодійна. Зібрані кошти витрачені на вихованців Дніпровського та Поливанівського інтернатів» [40, с. 1004].

«Пожвавлення конкурсного і фестивального руху охопило різні сфери і напрямки музичного мистецтва. Окрім перелічених варто згадати «Київ-Musik-Фест, започаткований у 1990 р. За його мету поставлено підтримку сучасних українських композиторів та розвиток вітчизняної музичної культури.

Також, сучасна українська музика неодноразово ставала темою для фестивалю у Львові «Контрасти», що об'єднує видатних композиторів та виконавців України» [23].

Під час організації фестивалів України І. Бермес вважає, що «спостерігається два основні принципи організації: концептуальний і демократичний» [3, с. 151].

Впродовж останніх років спостерігається нова тенденція у музичній освіті, яку зауважила дослідниця Л. Остапенко у своїй праці «Актуальні проблеми музично-естетичної освіти та виховання на початку XXI століття».

Л. Остапенко переконана, що «за останні роки зросла кількість установ різного рівня, які задовольняють потребу у базовій музичній освіті загалом та музично-естетичному вихованні зокрема. Головний акцент у

приватних закладах постає не на виховання якісного рівня кінцевого продукту – майстерності виконавця, а на прагнення його зацікавити. В подібних закладах увага зосереджується на більш «прибуткових» сферах – навчання вокалу, гри на музичних інструментах, які розповсюджені в естрадній музиці. Застосування підходу, при якому використовуються різноманітні шляхи впливу на емоційно-образне начало, як-от елементи гри, інтегроване заняття, яке поєднує заняття музикою, театром, живописом, хореографією сприяє зростанню інтересу та бажанням займатися більш ґрунтовно» [30, с. 156].

Доповненням переконань Л. Остапенко та розширенням сучасного стану музичної освіти є дослідження Л. Темченков якому вона стверджує, що «сьогодні вчителі на своїх заняттях активно використовують український фольклор, який «вбирає» різні види художньої творчості і являється важливим засобом виховання молоді» [37, с. 70].

Ці тенденції навчання докорінно змінюють підхід до базової музичної освіти минулого та формують нові методи викладання музичної освіти.

Розглянувши становище сучасної музичної культури, бачимо підтвердження думки В. Маріка, що «сучасне вітчизняне музикознавство може бути представлене як система концептів, що взаємодіють од одним в окремих розділах музикознавства, і далі – в трьох основних напрямках (логіко-методологічному, історико-хронотопічному, аксіолого-культурологічному)» [21, с. 244].

Отже, незважаючи на неоднозначність становища після проголошення незалежності, вітчизняна музична культура продовжила активні стадії свого розвитку та досягла результатів, які піднесли її до світового рівня. Було встановлено, що:

– в сучасних умовах створюються та ускладнюються нові музичні жанри, значна увага звертається на етномузику або народну творчість;

– активно відбуваються реорганізації у підходах до музичного навчання;

– музична творчість просувається у маси шляхом налагодженої системи проведення та кількості фестивалів.

1.3 Типологічна характеристика музичних видань

Типологія музичних видань має свої специфічні властивості, які характеризують цей тип літератури.

О. Самойленко вважає «цільовим призначення музики та музикознавчого тексту його цілісність, тобто прокладання шляху до смислів культури. Музика осмислює культуру шляхом визначення у звучанні ціннісних реалій, музикознавство – означуючи звучання в словесно-понятійній формі інтердисциплінарної активності. Проблематикою обох виступає проблема музичної свідомості та усвідомлення музики, що поглинає галузі музикознавчих досліджень, як психологія мистецтва і теорія музичного спілкування» [33, с. 42].

Позиція дослідниці спирається на виокремлені теоретичні засади, які базуються на проблемах музичної свідомості. Беручи до уваги сучасні умови, ця думка цілком розкриває суть естетичного цільового призначення музичної літератури.

Основними «функціями музичної літератури виступають:

- естетична;
- виховна;
- гедоністична;
- освітня;
- риторична.

Складовою змісту музичної літератури є інформація, відомості щодо історії, теорії музики і музичної практики» [36, с. 114].

Л. Тупчієнко-Кадирова так трактує музичну інформацію: «Це інформація у стані образних смислів музики, яка співвідноситься музичними звуками у просторі та часі, у виконавчому процесі і реалізовується у уявній, звуковій безпосереднього звучання (голосу людини, звуків живої і неживої природи, або штучним через музичні інструменти), так і записаній звукозаписуючими технічними пристроями або нотним записом, коли музичні звуки фіксуються спеціальними нотами для подальшого вторинного відтворення» [39, с. 114].

Функції музичного жанру:

- «комунікативні, що створюють художню комунікацію;
- семантичні, що виокремлюють суть твору;
- тектонічні, що виокремлюють структуру твору» [25].

Вчена О. Жилінкова у своїй статті «Поняття музичного твору як об'єкта авторського права» запропонувала такий термін : «Музичний твір – це поєднання звуків, творчий результат діяльності людини, виражений об'єктивною формою для сприйняття слухачами» [10, с. 137]. Імпровізацію вчена теж прирівнює до музичного твору.

А. Сергєєв переконує, що музичним слід називати «твір, в якому художня образність виражається звуками» [10, с. 135].

Музикознавець Є. Назайкинський надає визначення музичного стилю як «відмінної якості музичних творів, яка входить в різні генетичні спільності, допомагає відчувати, пізнати, визначити їх генезис прояву у сукупності сприйнятих властивостей музики та властивостей об'єднаних в систему навколо комплексу відмінних характеристик» [1, с. 6].

Існує також поняття, яке визначається як народна музична творчість. Це «явище художньої культури, яке висвітлює художню свідомість і менталітет того чи іншого народу, де закріплюються його естетичні цінності, психологічні риси нації знаходять відображення в

метроритмічній, методичній та гармонічній основі народного мелосу. Народна музична культура є першим етапом музичної культури суспільства, завдяки народній музиці формується професійна музична школа» [7, с. 3].

Народна музична творчість входить до фольклорного типу музичного мистецтва за класифікацією і формує самобутню автентичну творчість нації.

Класифікація Т. Чередниченко виділяє:

- музику фольклорного типу, до якої відносять архаїчний фольклор та його професійні адаптації для сучасності;
- музика розважального типу, до якої відносять музичне мистецтво середньовічних скоморохів та менестрелів до сучасної естради;
- мистецтво канонічної імпровізації, до якого відносять співи літургії;
- опус-музика, який є оригінальним музичним твором, записаним нотним текстом»[26].

Музичні жанри можна поділити на дві масштабні групи:

- вокально-хорові;
- інструментальні.

До вокально-хорових видань С. Лісіна відносить:

- «видання творів для вокальних ансамблів із супроводом та без нього;
- видання для окремого голосу із супроводом та без нього
- видання вокально-симфонічних творів .

Твори різних жанрів стають основою мішаних видань. Вони можуть бути різними за виконанням. Це авторські збірники композиторів, а також тематичні збірники різних авторів» [20, с. 24].

Характеризуючи видання інструментальної музики, ця дослідниця виокремила:

- «видання творів для оркестру (духового, симфонічного, народних інструментів), тобто симфонії, концерти, поеми, увертюри;
- видання камерних творів для оркестрів малого складу та ансамблів (сонати, романси);
- видання творів для окремих інструментів (піаніно, скрипки, труби та ін.) у жанрі фуги, прелюдії, рапсодії, ноктюрну, прелюдії» [20, с. 23–24].

За умовами побутування і виконання поділяє жанри музикознавець Т. Попова. Вона стверджує, що «розрізняють жанри:

- Народної музики (фольклорна спадщина);
- Розважальної музики (естрада);
- Камерної музики (виконується камерними ансамблями);
- Симфонічної музики (виконується оркестрами);
- Хорової музики (хор);
- Театральної музики (опера, музичний супровід до спектаклів, кінофільмів тощо)» [25].

Варто звернути увагу на французьку систему класифікації музичних документів, яка поділяє музичні видання на «класи» (classes) та використовується для бібліографічного обліку у Франції:

«Classe 1. Музика афро-американського походження: спірічуелс, реггі, хіп-хоп, R&B, блюз;

Classe 2. Рок-музика та різновиди: панк, фольк-рок, рок-н-рол, метал, і т. д.;

Classe 3. Класична музика: духовна, камерна, вокальна, оркестрова;

Classe 4. Електронна музика: техно, рання, хауз, D&B, електроніка, ембієнт;

Classe 5. Прикладна музика: для обрядів, для спорту, для телебачення та радіо;

Classe 6. Кіномузика.

Classe 0. Музикознавча література, і окремі «classe» локального використання географічної структури» [26].

Цікавою є універсальна десяткова класифікація музичного мистецтва розділу № 78 частини розділу № 7 — «Мистецтво».

Структура цієї класифікації:

«781. Теорія музики. Загальні питання

782. Театральна музика. Опера

783. Церковна музика. Духовна музика. Релігійна музика

784. Вокальна музика. Співи

785. Інструментальна музика. Симфонічна музика. Музика для оркестрів. Музика для ансамблів

786. Музика для клавішних інструментів

787. Музика для смичкових та струнних інструментів

788. Музика для духових інструментів

789. Музика для ударних інструментів. Музика для механічних музичних інструментів» [25].

Також, існують класифікації нотних видань, які складають левову частку музичної літератури.

«За функціональним спрямування нотні видання:

- наукові;
- навчальні;
- концерт.

За читацьким призначенням ноти:

- для тих, хто вчиться;
- для спеціалістів;
- для аматорів» [20, с. 23–24].

Отже, було розглянуто основні типологічні характеристики музичних видань, що активно побутують для аналізу сучасної музичної літератури.

Розділ II. Організація діяльності видавництв музичної літератури

2.1 Типологічна характеристика видавництв

Дослідники зазначають, що сучасні видавництва мають велику кількість типологічних характеристик.

Вважаємо за необхідне навести основні визначення терміну «видавництво», якими послуговується більшість науковців. Так, зокрема, М. Тимошик стверджує, що «видавництво – це створене організаційно-правовим шляхом підприємство, сенсом процесу якого є формування, виготовлення і реалізація різноманітних видів друкованих, комбінованих та електронних видань» [43, с. 46–47].

Водночас, ЗУ «Про видавничу справу» в статті 1 надає таке визначення цього терміну: «Видавництво – це юридична особа, для якої видавнича діяльність це основний вид діяльності» [35].

Суб'єкти та об'єкти видавничої справи теж зазначені у цьому законі. За статтею 10 «до суб'єктів видавничої справи належать видавці, виготовлювачі та розповсюджувачі видавничої продукції. Суб'єкт видавничої справи може бути одночасно видавцем чи виготовлювачем чи розповсюджувачем видавничої продукції.

Суб'єкти видавничої справи – підприємці, фізичні юридичні особи України та іноземних держав. Вони вступають у майнові, правові та виробничі відносини із суб'єктами іншої діяльності. Між суб'єктами видавничої справи відносини регулюються окремими угодами, укладеними згідно законодавства» [35].

Хоч в останні роки стало помітніше збільшення кількості суб'єктів видавничої справи, однак статистика друку в Україні свідчить про застій цієї галузі діяльності. Із великого загалу тільки 400 активно функціонують на книжковому сегменті ринку. Інші видавництва якщо працюють, то є малими за кількістю випущеної продукції.

Основними причинами занепаду видавничої справи за дослідженням В. Шпак є:

- «неналагодженість видавничої сфери державною політикою;
- нестача обігу коштів;
- застаріла матеріально-технічна база;
- повільне впровадження сучасних технологій у виробництво;
- низький відсоток виробництва редакційно-видавничого й поліграфічного обладнання;
- зростання цін поліграфічних матеріалів та видавничо-поліграфічних послуг;
- руйнація мережі реалізації поліграфічної продукції» [50, с. 61].

Через перелічені чинники зменшується продуктивність, а отже і перспективність видавничої справи, знижуються обсяги випуску продукції.

Вчені виділяють три типових структури видавництв – *радянську, західноєвропейську та американську* [39].

«*Радянська* структура передбачає велику кількість зайвих підрозділів, що не є виправданими на сучасних ринкових умовах. У структурі радянського видавництва функціонує велика кількість штатних одиниць на контрольних та керівних посадах, що не створюють і не розповсюджують книги. Така структура є перевантажена та обтяжена відсутністю відділу маркетингу, або ж посади менеджера чи маркетолога, а отже такий тип структури є пережитком минулого. Історично видавництва радянського типу поділялись на «два основних сектори: соціалістичний або державно- чи приватно-кооперативний. Існував поділ видавництв радянської структури на комерційні видавництва та видавництва літературно-політичних течій, які вважалися потенційно ворожими. Сектор приватних видавництв радянського типу низький, переважав сектор усупільнених видавництв, що свідчило про зменшену частку впливу приватних видавництв цієї структури» [25, с. 186].

Західноєвропейський та американський тип орієнтується на прибуток і працює на протизагугу структури радянського типу, за основу беручи менеджмент та маркетингові дослідження. Штатний розклад цих структур не є чітко окресленим, над кожним проектомдо роботи залучаються позаштатні фахівці. Кількість структурних підрозділів коливається залежно від типології видавництва. Структура західного та американського типу не переобтяжена зайвими відділами і посадами. Основними ділянками роботи таких структур є редакція, виробництво, маркетинг та комерційний напрям.

Важливою для цих структур є промоція книг.

І. Копистинська вважає, що у сьогоднішній «кількість промоційних засобів значно збільшилась завдяки використанню інтернету, як засобу інформації про книжковий ринок. Завдяки цій тенденції кожне активне видавництво має веб-сайт та сторінки в соцмережах, використовує блогінг, застосовує засоби SMM, починає використовувати тенденції буктрейлеру або створює власні канали на YouTube, де розміщує інтерв'ю та відео з презентацій» [18, с. 255].

Яскравими представниками такої промоції книг та західноєвропейської і американської типів структур є сучасні українські видавництва «Лілія», «Ранок», «Видавництво Аннети Антоненко», «Свічадо», «Навчальна книга "Богдан"», «Фоліо», «Видавництво Старого Лева».

У ЗУ «Про видавничу справу», статті 10, вказано, що «виготовлення видавничої продукції – це виробничо-технологічний процес відтворення визначеним тиражем видавничого оригіналу поліграфічними чи іншими технічними засобами» [35].

Із цього розуміємо, що «видавничий процес має 3 основних компоненти:

- текст, тобто необроблена інформація;

- комплекс робіт за допомогою технічних засобів;
- технологія обробки тексту, управління ним і організація доступу до нього» [50, с. 63].

За формою власності М. Тимошик виділяє види видавництв, як:

- «державні;
- приватні;
- колективні;
- спільні;
- на власності юридичних осіб» [42, с. 457].

За формою об'єднання майна виділяють такі типи видавництва:

- «акціонерні товариства;
- товариства з обмеженою відповідальністю;
- товариства з додатковою відповідальністю» [43, с. 48].

В більшості, за підпорядкованістю видавництва самостійні, різних форм власності, підрозділи установ, підприємств, організації з правами видавничої діяльності.

Умовно можна створити такий розподіл:

- «фірми;
- асоціації;
- поліграфічні установи;
- релігійні громадські товариства;
- приватні підприємці;
- спільні підприємства;
- редакції журналів і газет;
- редакційно-видавничі підприємства;
- науково-дослідні інститути;
- наукові організації;
- навчальні заклади» [42, с. 457].

За способом формування статутного фонду видавництво може бути:

- «унітарне, тобто створене одним засновником;
- корпоративне, кількома засновниками» [43, с. 48].

За читацьким колом М. Тимошик виділяє:

- «для дітей;
- для школярів;
- для молоді» [43, с. 50].

За економічною природою господарювання видавництва:

- «комерційні, за мету є отримання прибутку;
- некомерційні, за мету є задоволення потреб» [43, с. 48].

Також, у статті 10 ЗУ «Про видавничу справу» є ще два споріднених терміни, на які варто звернути увагу:

- «1. Видавнича продукція – сукупність видань, випущених видавцем.
2. Видання – твір, що пройшов редакційно-видавничий процес, виготовлений шляхом друкування, тиснення або іншим способом, містить інформацію для поширення, відповідає вимогам нормативно-правових актів видавничого оформлення, поліграфічного і технічного виконання» [35].

За тематичним репертуаром видавництва поділяють:

- «вузькоспеціалізовані;
- специфічної тематики;
- універсальні» [43, с. 49].

На сучасному ринку переважають видавництва універсальної тематики, оскільки такий тип літератури користується більшим попитом.

За знаковим принципом творення видань виділяють:

- «текстові;
- електронні;
- картографічні;
- нотні;

- мистецькі» [43, с. 50].

М. Шин у статті «Музичні видання в Україні: розвиток і перспективи» виділяє такі групи музичних видань, як:

- «Навчальні, тобто ті, які покликані допомогти широкому загалу учнів, студентів, аспірантів, викладачів в оволодінні музичними предметами.

- Наукові, тобто ті, які демонструють дослідження у музичній галузі знань одного або групи авторів.

- Нотні, тобто видання, де головним знаковим матеріалом є нотні знаки.

- Спеціальні проекти, тобто театральні видання великого обсягу, випущені за ініціативою театру» [49].

За обсягом випущеної продукції функціонують:

- малі видавництва (до 10 назв в рік);
- середні видавництва (від 10 до 100 назв в рік);
- великі видавництва (більше 100 назв в рік) [43, с. 49].

Враховуючи всі розглянуті фактори, можна погодитись із В. Шпак, що «видавнича справа відіграє важливу роль у трансформації життя, розбудові національного інформаційного простору. Терміново необхідні системні та послідовні кроки української влади щодо підтримки видавничої галузі, адже вони можуть стати запорукою позитивних зрушень» [50, с. 64].

Отже, ми розглянули основні типологічні характеристики видавництв та виокремили основні із них для аналізу у наступних підпунктах, що дасть змогу детально охарактеризувати сучасні музичні видавництва.

2.2 Видавництва музичної літератури

У запропонованій роботі під музичним видавництвом розуміємо таке, яке спеціалізується на виданні музичної літератури. Відзначимо, що на початку ХХІ ст. діяльність вітчизняних музичних видавництв поживалася порівняно з попереднім століттям.

Статистичні дані Книжкової палати України за 2000–2017 рр. фіксують «близько 100 видавництв, що друкують музичну літературу, серед яких самостійні «Музична Україна», «Мелосвіт», «Терен», ТОВ «Видавництво Ліра-К» та поліграфічні підприємства «Посвіт», «Фенікс», «Нова зоря», «Видавець Красовський В. Я.», «Видавець Ю. Сердюк», «Видавництво Тараса Сокіри».

Самостійні видавництва випускають понад 10–15 найменувань нотної продукції, малі поліграфічні підприємства обмежуються 2–3 назвами на рік» [20, с. 23].

Із цього ми бачимо, що музичні видавництва сучасності, незважаючи на їх велику кількість, не задовільняють потреб населення через малий обсяг випущеної продукції.

Розглянемо детальніше видавництва, що спеціалізуються на виданні музичної літератури, зокрема нотної.

«Музична Україна» є видавництвом заснованим у 1966 р., створеним заради задоволення попиту художніх колективів, організацій, учбових закладів, різних категорій населення на передусім нотну та музикознавчу літературу.

Це видавництво видає музичний фольклор, вокальну літературу, партитури і клавіри, сценічну, камерно-інструментальну музику, музику для дітей, навчальні музичні посібники. Тут видаються ще й наукові, науково-популярні, довідкові, учбові, методичні музичні видання.

Головними завданнями «Музичної України» є пропаганда і розвиток національної музичної культури, чітка популяризація музичних творів

українських композиторів, організація і участь в проведенні всеукраїнських музичних фестивалів та конкурсів, духовне відродження країни.

Таблиця 1. *Характеристика видавництва «Музична Україна»*

Музична Україна	
За формою власності	державне
За формою об'єднання майна засновників	акціонерне товариство
За способом формування статутного фонду	корпоративне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За тематичним репертуаром	вузькоспеціалізоване
За читацьким колом	для молоді
За знаковим принципом творення видань	нотне
За видом музичної літератури	нотне
Сайт	http://muzukr.com/

«Мелосвіт» є видавництвом заснованим у 2000 р., видає ноти класичних та сучасних композиторів, автури музичних навчальних посібників та музичних збірок.

Мета видавництва – видання прогресивних навчальних посібників, популяризація українського композиторства, реалізація творчих здобутків та задумів викладачами.

Видавничий «портфель» складається з десятків музичних видань. «Мелосвіт» співпрацює з всіма навчальними закладами музичного мистецтва в Україні, музичними аматорами і професіоналами, що свідчить про високу якість підготовки до друку випущених видань.

Таблиця 2. Характеристика видавництва «Мелосвіт»

Мелосвіт	
За формою власності	спільне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	корпоративне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За тематичним репертуаром	вузькоспеціалізоване
За читацьким колом	для дітей
За знаковим принципом творення видань	нотне
За видом музичної літератури	нотне
Сайт	https://melosvit.com.ua/

Видавництво «Терен» засноване в січні 2003 р. на базі однойменного літературного журналу, що вирізнявся авангардним спрямуванням. Це дало видавництву торгову марку, яку сьогодні знають за межами Волині.

Видавництво опубліковує книги на замовлення авторів завдяки видавничим планам, оформлює фестивалі народної творчості та культурологічні заходи загальноукраїнського масштабу, де представляє власну випущену музичну продукцію. Нотна література становить значну частку від загалу продукції видавництва, тому його віднесено до самостійних, а не до музичних підрозділів.

Аналогічна ситуація і з ТОВ «Видавництво Ліра-К». Обсяг нотної продукції займає великий відсоток від загального видавничого репертуару. Як і видавництво «Терен», вказане видавництво позиціонує себе як універсальне, однак проаналізована видавнича продукція свідчить про вузькоспеціалізовану галузь їх діяльності, зокрема нотну.

Таблиця 3. Характеристика видавництва «Терен»

Терен	
За формою власності	колективне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	унітарне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За тематичним репертуаром	вузькоспеціалізоване
За читацьким колом	для молоді
За знаковим принципом творення видань	нотне
За видом музичної літератури	нотне
Сайт	http://teren-lutsk.com/about-us

ТОВ «Видавництво Ліра-К» засноване у 2011 р., спеціалізується на книговидаванні, книготоргівлі, комплектуванні бібліотек, розробці та виробництві бібліотечної техніки. Воно видає нотні видання, словники, підручники, посібники, нормативну та художню літературу, монографії.

Особливість видавництва – повне забезпечення редакційним циклом, видання твору власною друкарнею, активною рекламною підтримкою книги та її реалізацією і промоцією.

Друк відбувається за кошти:

- видавництва;
- автора;
- сумісного фінансування.

Таблиця 4. Характеристика ТОВ «Видавництво Ліра-К»

Ліра-К	
За формою власності	приватне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю

За способом формування статутного фонду	унітарне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За тематичним репертуаром	вузькоспеціалізоване
За читацьким колом	для молоді
За знаковим принципом творення видань	текстове/нотне
За видом музичної літератури	нотне
Сайт	http://lira-k.com.ua/

Під час аналізу малих поліграфічних підприємств «Посвіт», «Фенікс», «Нова зоря», «Видавець Ю. Сердюк», «Видавництво Тараса Сокіри», які випускають музичну літературу на замовлення, було виявлено схожість їх типологічних структур та результати цієї схожості розміщено у таблиці 5. Всі проаналізовані підприємства підпали під схожі типологічні характеристики.

Таблиця 5. Характеристика малих поліграфічних підприємств

За формою власності	приватні
За формою об'єднання майна засновників	товариства з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	унітарні
За економічною природою господарювання	комерційні
За обсягом випущеної продукції	малі
За тематичним репертуаром	вузькоспеціалізовані
За читацьким колом	для дітей
За знаковим принципом творення видань	нотні
За видом музичної літератури	нотні

Таким чином, ми розглянули 9 видавництв, 4 із яких самостійні та середні за обсягом випущеної продукції, а 5 – відносяться до малих поліграфічних підприємств. Між ними знайдено схожі та відмінні риси.

Усі видавництва за знаковим принципом творення видань та видом музичної літератури є нотними. Виключенням є музична продукція ТОВ «Видавництво Ліра-К», яка ще відноситься і до текстових.

За тематичним репертуаром усі вони підлягають вузькій спеціалізації, тобто тематиці музичної літератури, нотних видань.

За економічною природою господарювання усі проаналізовані видавництва належать до комерційних.

Усі видавництва, окрім «Музичної України», за способом формування статутного фонду є товариствами з обмеженою відповідальністю. Видавництво «Музична Україна» за цією ознакою є акціонерним товариством.

Із 9 видавництв 7 за способом формування статутного фонду унітарними, лише 2 корпоративними.

Читацька адреса видавництв для дітей становить 6, а для молоді всього 3.

Таким чином, шляхом аналізу та співвіднесення музичних видань типологічним характеристикам, нами було розглянуто основні самостійні та малі поліграфічні підприємства музичної літератури.

Можемо зробити висновки, що видавництва музичної літератури в більшості вузькоспеціалізовані, комерційні, унітарні товариства з обмеженою відповідальністю, для дітей.

2.3 Напрями діяльності та організаційна структура музичних підрозділів

Найчастіше випуском музичної літератури займаються не самостійні музичні видавництва, а підрозділи звичайних видавництв. Це одна із

найголовніших тенденцій України, оскільки більший загальний музичної літератури видається завдяки ним.

У цьому підпункті здійснено аналіз 9 основних підрозділів музичної літератури. Для кращої систематизації інформації та зручності сприйняття типологічна характеристика підрозділів розміщена у таблицях.

Таблиця 6. Характеристика видавництва «Основа»

Основа	
За формою власності	колективне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	корпоративне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За читацьким колом	для дітей
За знаковим принципом творення видань	текстове
За видом музичної літератури	навчальне

Таблиця 7. Характеристика видавництва «Мандрівець»

Мандрівець	
За формою власності	колективне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	корпоративне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За читацьким колом	для молоді
За знаковим принципом творення видань	текстове
За видом музичної літератури	наукове

Таблиця 8. Характеристика видавництва «Підручники, посібники»

Підручники, посібники	
За формою власності	приватне
За формою об'єднання майна засновників	товариства з додатковою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	унітарне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	велике
За читацьким колом	для дітей
За знаковим принципом творення видань	текстове/нотне
За видом музичної літератури	навчальне

Таблиця 9. Характеристика видавництва «БаК»

БаК	
За формою власності	приватне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	унітарне
За економічною природою	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За читацьким колом	для молоді
За знаковим принципом творення видань	текстове
За видом музичної літератури	навчальне

Таблиця 10. Характеристика видавництва «Фоліо»

Фоліо	
За формою власності	приватне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	унітарне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	велике

За читацьким колом	для молоді
За знаковим принципом творення видань	текстове/нотне
За видом музичної літератури	навчальне

Таблиця 11. *Характеристика видавництва «Навчальна книга «Богдан»»*

Навчальна книга «Богдан»	
За формою власності	велике
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	унітарне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За читацьким колом	для дітей
За знаковим принципом творення видань	текстове/нотне
За видом музичної літератури	навчальне

Таблиця 12. *Характеристика видавництва «Астон»*

Астон	
За формою власності	приватне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	унітарне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За читацьким колом	для дітей
За знаковим принципом творення видань	текстове/нотне
За видом музичної літератури	навчальне

Таблиця 13. *Характеристика видавництва «Школяр»*

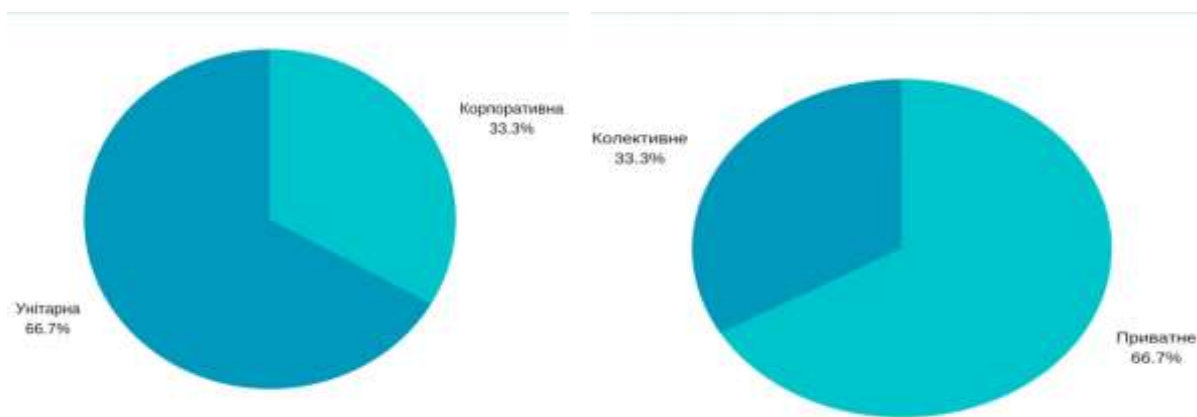
Школяр	
За формою власності	приватне
За формою об'єднання майна	товариство з обмеженою

засновників	відповідальністю
За способом формування статутного фонду	унітарне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За читацьким колом	для дітей
За знаковим принципом творення видань	текстове/нотне
За видом музичної літератури	навчальне

Таблиця 14. Характеристика видавництва «Кредо»

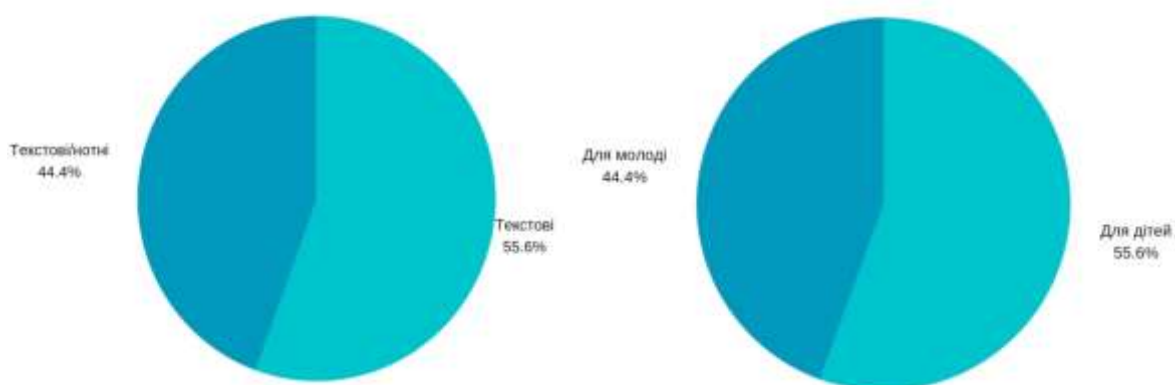
Кредо	
За формою власності	колективне
За формою об'єднання майна засновників	товариство з обмеженою відповідальністю
За способом формування статутного фонду	корпоративне
За економічною природою господарювання	комерційне
За обсягом випущеної продукції	середнє
За читацьким колом	для молоді
За знаковим принципом творення	текстове
За видом музичної літератури	спецпроект

Після остаточного аналізу результати таблиць були систематизовані, обраховані через середнє арифметичне та перенесені на діаграми для надання наочних висновків. Таким чином, схожі результатами діаграми за формою власності та за способом формування статутного фонду.

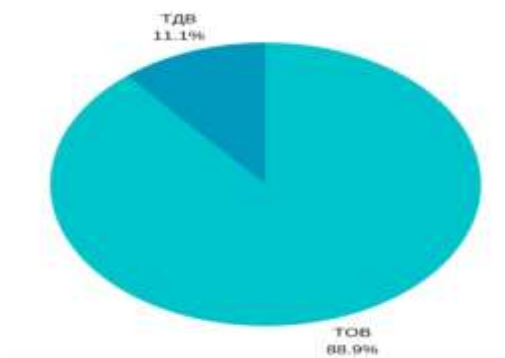
Діаграма 1. Результати форми власності та статутного фонду

Під час обрахування були отримані схожі результати діаграм для читацького кола видавництва та за знаковим принципом творення видань.

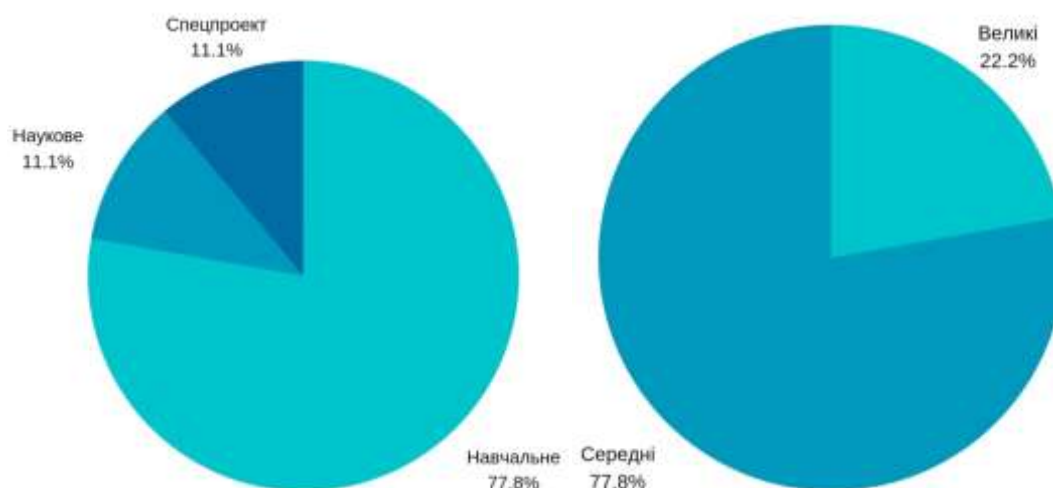
Діаграма 2. Результати читацького кола та знакового принципу

Найбільше серед проаналізованих підрозділів виявилось товариств з обмеженою відповідальністю.

Діаграма 3. Результати формування статутного фонду

Цікавими вийшли відсоткові співвідношення результатів видавництв за видом музичної літератури та за обсягом випущеної продукції.

Діаграма 4 Результати виду і обсягу продукції

Отже, ми можемо зробити висновки, що музичні підрозділи зазвичай організовуються на середніх за обсягом випущеної продукції, приватних та унітарних видавництвах, товариствах обмеженої відповідальності.

Напрямами діяльності підрозділів музичної літератури є видання музичної навчальної, текстової літератури.

Розділ III. Особливості видання музичної літератури на сучасному етапі

3.1 Тематико-типологічний аналіз музичної літератури

Проаналізувавши сегмент музичної літератури на книговидавничому ринку, було виокремлено та встановлено таку тематико-типологічну класифікацію музичних видань:

- навчальні (підручники та посібники для учнів і студентів, робочі зошити, хрестоматії);
- методичні (посібники, методичні плани, збірки уроків, конспектів);
- художні (опера, фольклорна музика, опус-музика, симфонічна картина, етюд, фантазія, варіація);
- нотні (партитура, клавір, кантата, ораторія, дирекціон);
- науково-популярні (збірники статей, автореферати дисертацій, монографії, результати досліджень сфери музики);
- довідкові (словники, довідники, енциклопедії).

До найбільш поширених музичних видань на книговидавничому ринку України із даного переліку можна віднести:

- нотні;
- навчальні;
- художні.

До *музичної навчальної літератури* можна віднести такі видання, як:

- «Музичне мистецтво. Робочий зошит для 6 класу» Кондратова Н.;
- «Музичне мистецтво. 7 клас» Беземчук Л.;
- «Гармонічне сольфеджіо на основі української музики» Барська З.;
- «Клавішні інструменти для чайників» Нілі Б.;
- «Гармонізація сопрано» Бородай М.

Суть цього підвиду музичної літератури у його ставленні за мету вивчення та ознайомлення із будовою, структурою музики. Він допомагає

розібратись із основоположними навчальними аспектами музичного процесу, слугує тренажером розвитку вмінь та навиків музикування учня протягом усіх етапів його навчання.

Навчальна література виконує *виховну* та *освітню* функцію.

До **музичної методичної літератури** можна віднести такі видання, як:

«Співаємо, танцюємо, граємо» Паронова В., Шевченко Н.;

«Фольклорний дивоцвіт» Коневич О., Марцинів Н.;

«Вчимося грати на музичних інструментах» Стельмах З.;

«Музичне виховання у дитячому садку» Заяц Л., Сухина Л.;

«Хрестоматія з музики» Сорокопуд І., Щербак А.

Суть цього підвиду музичної літератури в слугуванні помічником вихователю, вчителю, викладачу у розвитку відчуття ритму, здібностей та талантів учня. Готові плани, конспекти допомагають урізноманітнити навчальний процес, дати напрямок руху педагога у сфері викладу музичного матеріалу та покращити комунікацію у колективі групи, класу. Для цього, наприклад, в більшості конспекти, методички педагогів дітей молодшої вікової категорії, окрім музичного матеріалу, наповнені рольовими іграми, хороводами, танцями. Такі методи навчання зацікавлюють учня, розвивають не лише музичний слух, ритматику, але і вміння швидко взаємодіяти із однолітками, його артистичність, створюється фундамент морального підготування учня до виступів на сцені.

Методична література виконує *виховну* функцію.

До **музичної художньої літератури** можна віднести такі видання, як:

«Круть і Верть» Плющик В.;

«Україна колядує» Островський В.;

«Грає шкільний оркестр» Мітін В.;

«У гаю, гаю...» Скоропульська Р.;

«Бджілка-трудівниця. Музична вистава» Касьяненко С.;

«Сад божественних пісень» Приступов В.

Суть цього підвиду музичної літератури в тому, що це результат творчої роботи композитора, автора, який виконується на певних музичних інструментах та популяризує попит музичної літератури у маси. Зазвичай, цей вид музичної літератури широко застосовується на симфонічних виступах, для театральних вистав, на концертах, музичних конкурсах різної вікової категорії.

Художня література виконує *виховну, гедоністичну та естетичну* функцію.

До **нотних видань** можна віднести такі видання, як:

«Гнат Хоткевич. Вокальні твори» Супрун-Яремко Н.;

«Популярна музика для фортепіанного дуету» Жульєва В.;

«Фортепіанні партії до каприсів Н. Паганіні та Г. Венявського» Прісукін В.;

«Інструментальні твори» Івасюк В.;

«Джазові сніжинки. Джазові етюди-картини для фортепіано» Сніжко В.

Суть цього підвиду музичної літератури в тому, що це основний вид музичної літератури. Левова частка усіх музичних видань або складається, або має частку нот у своїй структурі. Через запис нотами твориться музика, а це свідчить що поважаючий себе музикант без нот, а тим більш нотних видань, не може грати. Беручи до уваги аспект віртуозності музиканта – однаково потрібні початкові знання, а отже як і нотна так і навчальна музична література.

Отже, музична література без складу у ній нотного підвиду абсолютно не змогла би існувати, оскільки ноти – це основа творення музики в цілому.

Ноти виконують *виховну, риторичну, естетичну та освітню* функцію.

До **музичної науково-популярної літератури** можна віднести і такі видання, як:

«Музична педагогіка та виконавство» Серотюк П.;

«Українська народна пісенна спадщина Рівненщини і Тернопільщини» Пастушенко А.;

«Катехізис історії музики. Історія музичних інструментів. Історія звукової системи і нотописання» Ріман Г.;

«Метод співу Карузо. Науковий підхід до голосоутворення» Марафьюті М.;

«Сем Філіпс: винахідник рок-н-ролу. Як одна людина відкрила Гаулін Вульфа, Айка Тернера, Джеррі Лі Льюїса, Джонна Кеша та Елвіса Преслі, і як її крихітний лейбл SunRecords із Мемфіса перевернув світ!» Геральнік П.

Суть цього підвиду музичної літератури це формування наукового сприйняття музики, висвітлення наукових здобутків, відкриття, дослідження цієї галузі і інформування про них пересічного споживача, який цікавиться музикою. Розвиток цього підвиду найчастіше відбувається у галузях фольклорної музики, музичного мистецтва, жанрової стилістики та майстерності видатних особистостей музичної сфери діяльності.

Науково-популярна література виконує *пізнавальну та освітню* функцію.

До **музичної довідкової літератури** можна віднести такі видання, як:

«Українська музична енциклопедія» Скрипник Г.;

«Музичний словник Грова» Гров Д.;

«Музика в історії і сучасності» Фіншер Л.;

«Музична енциклопедія» Келдиш В.;

«Словник музичних термінів» Еггебрехт Г.

Суть цього підвиду музичної літератури в тому, що він дає, уточнює та інформує про основні відомості, терміни, події у галузі музичного мистецтва. Користь довідкової музичної літератури полягає у зборі та зручній для читача подачі музичного фактажу.

Довідкова література, як і науково-популярна, виконує *пізнавальну* та *освітню* функцію.

Отже, на підпункти тематико-типологічної класифікації, створеної шляхом аналізу книговидавничого ринку, було наведено в якості аргументів музичні видання, обґрунтовано суть кожної типологічної одиниці, як окремого підвиду музичної літератури.

3.2 Видавнича структура крізь призму автури та споживачів

Для аналізу музичної автури, щоб ретельно дослідити цю частинку видавничої структури та встановити її стан на сьогодні, було взято до уваги автуру трьох видавництв, які займаються виготовленням музичної літератури. Це були тернопільські підрозділи музичної літератури «Навчальна книга "Богдан"» та «Підручники посібники», власне музичне видавництво «Мелосвіт».

Першим за рейтингом різноманіття музичної автури виявилось видавництво «Навчальна книга "Богдан"». Серед найпопулярніших авторів можна вказати таких, як:

- Гумінська Оксана Олексіївна;
- Зайко Мирослава Антонівна;
- Кондратова Людмила Григорівна;
- Костюк Марія Іванівна;
- Островський Володимир Михайлович;
- Плахцінська Наталія Володимирівна ;

- Плющик Єлизавета Василівна;
- Пономаренко Марія Антонівна;
- Прудська Ірина Павлівна;
- Серотюк Петро Федорович;
- Яковенко Ліля Петрівна.

Окрім цього, у «Навчальна книга "Богдан"» виявлено найбільше серій музичної літератури, за кожною із яких закріплений один автор. Серед них серії «Музична абетка» Плахтінської Н., «Музична педагогіка та виконавство» Серотюка П., «Музична казка» Пономаренко М., «Музичне мистецтво» Островського В.

Одним із найпродуктивніших авторів зазначеного видавництва можна вважати Кондратову Л., котра у серії «Музичне мистецтво» видає як і підручники, так і робочі зошити.

Наступну сходинку рейтингу різноманіття музичної автури посіло видавництво «Мелосвіт».

Його музична автура це:

- Афоніна Олена Сталівна;
- Бондаренко Андрій Володимирович;
- Ганзіна Тетяна Іванівна;
- Гукова Віталіна Володимирівна;
- Комлікова Анастасія Вікторівна;
- Павленко Тамара Павлівна;
- Полонський В'ячеслав Григорович
- Ткаченко Ірина Юріївна;
- Чумак Любов Іванівна.

Тут теж наявні серії, але їх лише дві, серед яких «Сольфеджіо» Афоніна О. та «Робочий зошит» Гукова В. Це є малим показником для виключно нотного видавництва.

Найменшим за рейтингом різноманіття музичної автури можна назвати видавництво «Підручники посібники».

Серед автури цього видавництва варто зазначити таких авторів, як:

- Кісільчук Ірина Миколаївна;
- Ланцюженко Зоя Данилівна;
- Лобова Ольга Володимирівна;
- Присухін Модест Іванович.

У цього видавництва теж наявні музичні серії. Це є «Твоє музичне мистецтво» Лобової О., «Веселі руханки» та «Музичне мистецтво» Ланцюженко З.

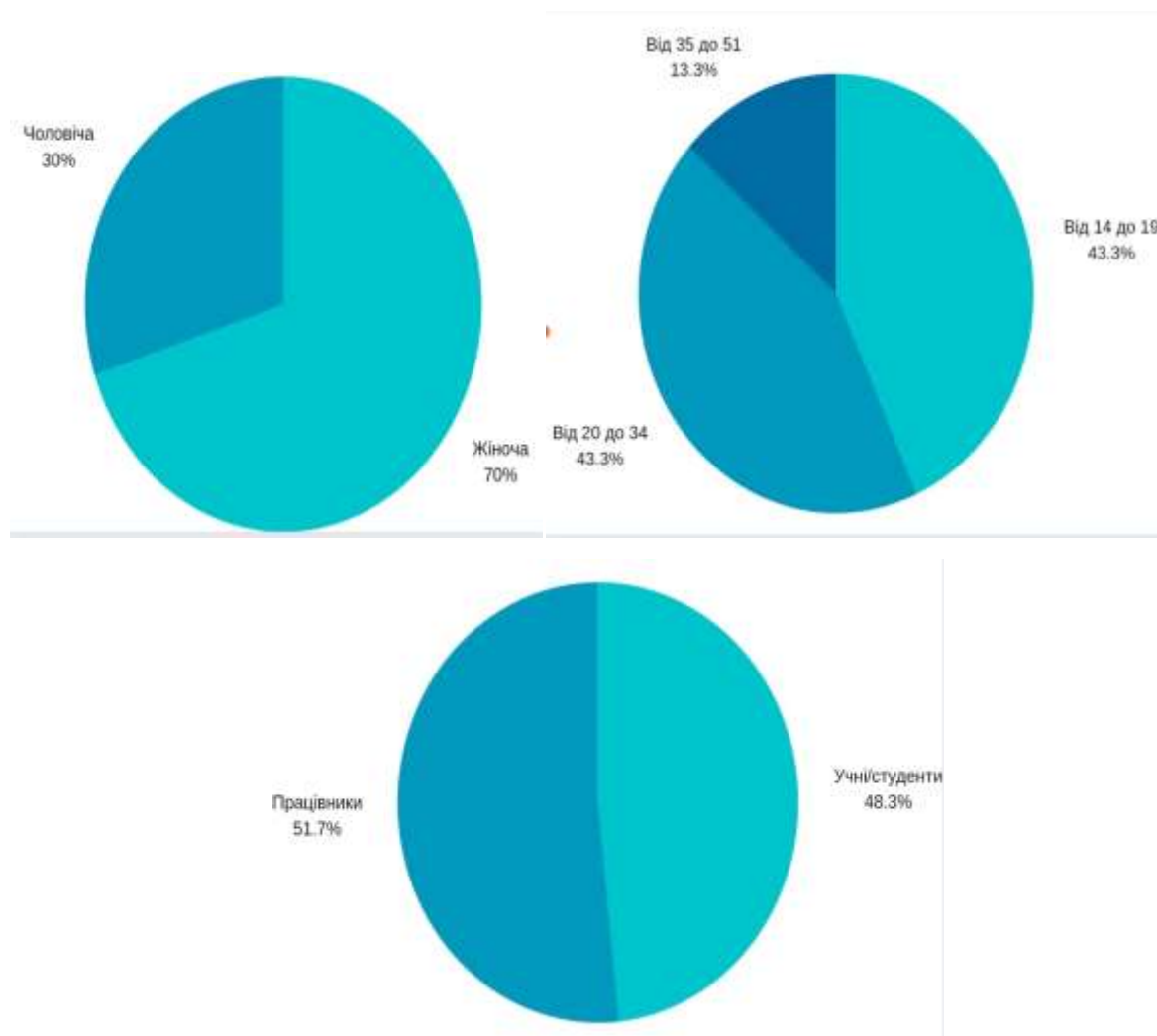
Таким чином, ми можемо дійти до висновку що музична автура на базах видавництв різноманітна, однак не завадило би її поповнення та впровадження нових музичних серій.

Видавництво «Навчальна книга "Богдан"» турбується про пошук перспективної музичної автури, запроваджує нові музичні серії та оперативно видає музичні видання. Завдяки цьому, основний загальний відділів музичної літератури у книжкових магазинах, в онлайн сервісах купівлі книг становить видавничу музичну продукцію цього видавництва. Така політика дає змогу захопити більшу частку на ринку, а, отже, і можливість більшого прибутку. Тому, видавництвам музичної літератури варто брати приклад із видавництва «Навчальна книга "Богдан"», бо це дасть не лише покращення продажу їх музичних видань, але і збільшить частку зазначеної літератури на книговидавничому ринку країни.

Щодо споживацької структури було проведено анкетування, яке дало змогу оцінити становище музичної літератури.

Проведене анкетування зібрало думки понад 60 людей із 11 різних сфер діяльності. З особливостей опитуваної аудиторії можна виділити, що серед них були медики, журналісти, музиканти, юристи, філологи,

педагоги, кондитери, військові, газозварювальники, економісти та психологи.

Діаграма 5. Стать, вік та зайнятість опитаних респондентів

Серед опитаних було 42 респонденти жіночої та 18 – чоловічої статі.

Вікова категорія анкетування теж виявилась різноманітною, оскільки опитаних після отриманих результатів вдалось поділити на 3 великих вікових групи:

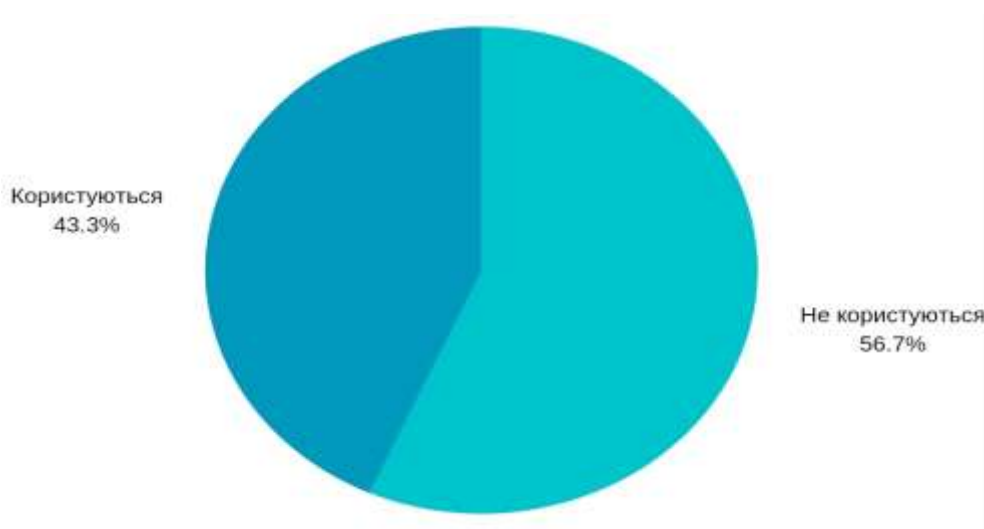
- від 14 до 19 (26 респондентів);
- від 20 до 34 (26 респондентів);
- від 35 до 51 (8 респондентів).

Бонусом такого великого різноманіття вікової категорії можна вважати збір позицій, думок, ставлення осіб підліткового, дорослого та

старшого покоління в яких присутні розбіжності поглядів. Це дало змогу у анкетуваннях отримати реальний результат думок споживацького кола музичної літератури.

Через таку вікову категорію були отримані співмірні результати із зайнятості, оскільки 29 із опитаних ще навчаються, а 31 вже працює або поєднує навчання та заробіток.

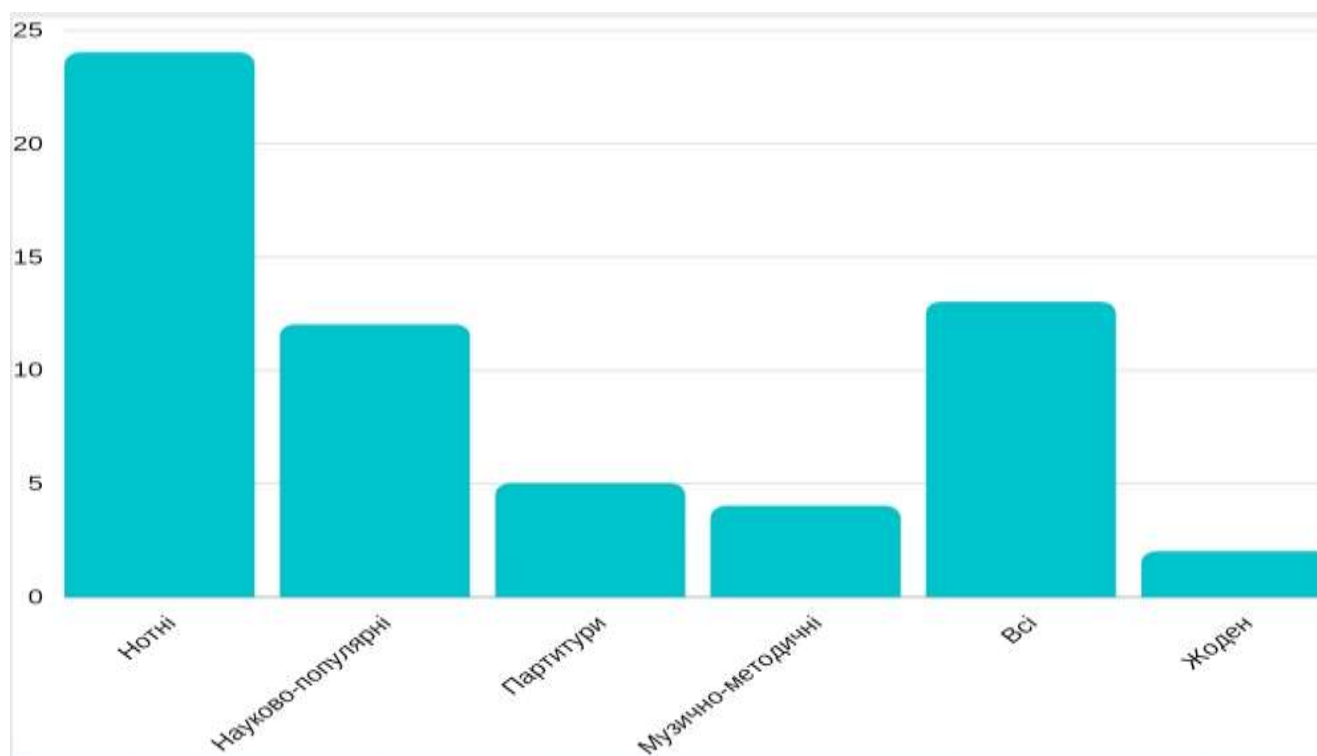
Першим завданням було встановити чи користуються споживачі музичною літературою, оскільки аспект користування вирішує попит цього підвиду літератури на ринку.

Діаграма 6. Використання музичної літератури

Результат дав зрозуміти, що більше половини опитаних не користується музичною літературою. Із 60 опитаних лише 26 використовують, цікавляться, купують музичну літературу. Враховуючи вузькогалузовість музичної літератури, вважаємо що цей результат, підтвердив перспективу розвитку музичної літератури на книговидавничому ринку.

Із дослідницькою метою, важливо було дізнатися із якими підвидами музичної літератури пересічний споживач ознайомлений та найчастіше стикається у повсякденному житті.

Діаграма 7. Демонстрування ознайомлення із підвидами муз. літ.

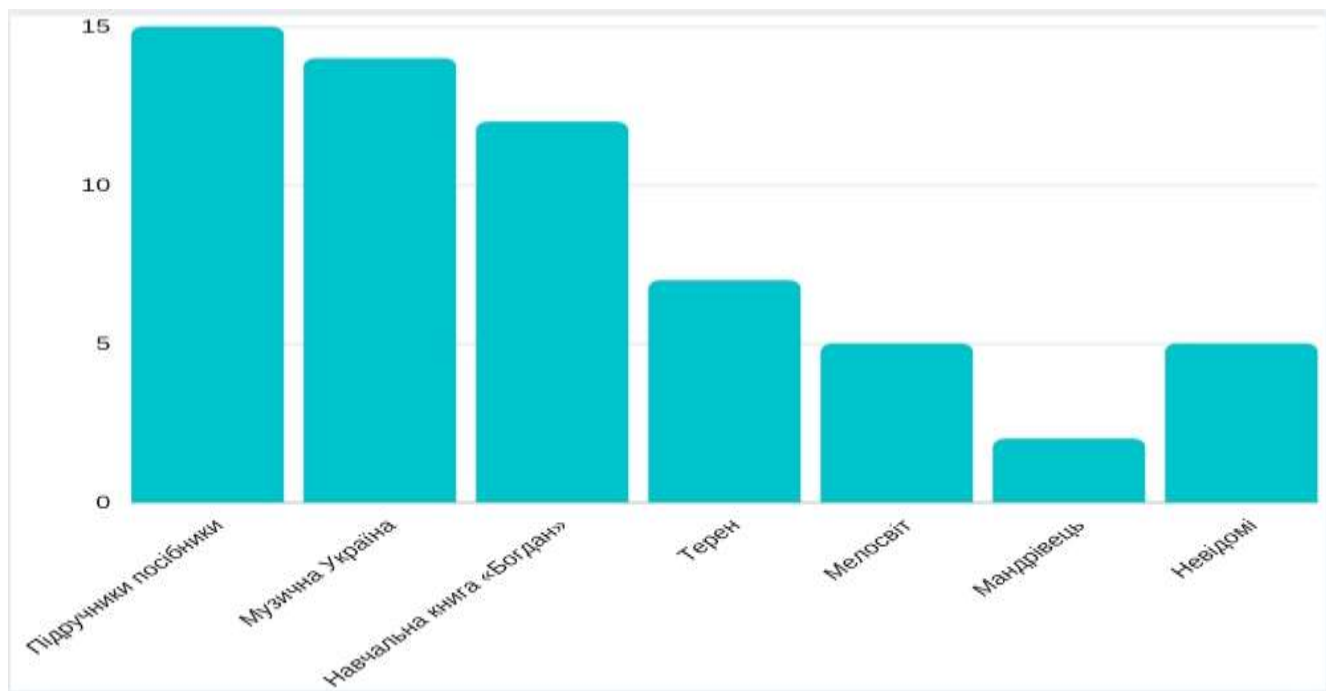
Для цього був наданий такий перелік підвидів музичної літератури та отримані такі результати, як:

- Нотні (24 респонденти);
- Науково-популярні (12 респондентів) ;
- Партитури (5 респондентів);
- Музично-методичні (4 респонденти);
- Варіанти «Всі з переліку» (13 респондентів) та «Жоден» (2 респонденти).

Нотні видання підтвердили свою значимість у музичній літературі, оскільки їх частка впізнаваності серед споживачів найвища. Здивувало, що всі з переліку та науково-популярні мають схожу кількість голосів. Це свідчить, що науково-популярна музична література є впізнаваною і користується неабияким попитом серед споживачів, незважаючи на те, що на книговидавничому ринку переважає навчальна та художня музична література. Дивним, на нашу думку, фактором є те, що із партитурами

споживачі стикались більше, ніж із музично-методичними виданнями. Проте, музична література попри все відома споживацькому колу.

Надалі за ціль було дізнатися із якими видавництвами музичної літератури ознайомлені споживачі музичної літератури.

Діаграма 8. Демонстрування ознайомлення із вид. муз. літ.

Для цього був наданий такий перелік видавництв музичної літератури та отримані такі результати, як:

- «Підручники посібники» (15 респондентів);
- «Музична Україна» (14 респондентів) ;
- «Навчальна книга "Богдан"» (12 респондентів);
- «Терен» (7 респондентів);
- «Мелосвіт» (5 респондентів);
- «Мандрівець» (2 респонденти);
- Жодне (5 респондентів).

Одразу варто зазначити, що тернопільські видавництва «Підручники посібники» та «Навчальна книга "Богдан"» серед споживачів мають високий рейтинг та є найвпізнаванішими. Це високий показник

тернопільського музичного книговидавничого ринку. Окрім того, відбулось підтвердження того, що видавнича політика «Навчальна книга "Богдан"» не лише допомогла захопити значну частку музичного ринку, але і зробила його першою асоціацією споживача щодо музичної літератури.

Інші відповіді були середньостатистичними. Слід відзначити, що із понад 60 опитаних респондентів лише 5 не знають жодного музичного видавництва.

Отже, різноманіття музичної автури позитивно впливає на рейтинг продукції видавництва, споживацьке коло незважаючи на вузькогалузовість музичної літератури, ознайомлене із цим видом літератури, видавництва системно оновлюють каталог продукції.

3.3 Художньо-поліграфічне оформлення та поліграфічне втілення

Для аналізу художньо-поліграфічного оформлення та поліграфічного втілення було обрано 10 музичних видань:

Геральник П. Сем Філіпс: винахідник рок-н-ролу. Як одна людина відкрила Гаулін Вульфа, Айка Тернера, Джеррі Лі Льюїса, Джонна Кеша та Елвіса Преслі, і як її крихітний лейбл SunRecords із Мемфіса перевернув світ! / пер. з англ. Н. Гриценко, Ю. Чернати. Київ : Вид. Група КМ-БУКС, 2019. 776 с.

Заяц Л. Музичне виховання у дитячому садку (за базовим компонентом дошкільної освіти). 5 рік життя. Харків : Видавнича група «Основа», 2019. 112 с.

Музична педагогіка та виконавство: збірник статей / упоряд. П. Серотюк. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2010. 64 с.

Паронова В., Шевченко Н. Співаємо, танцюємо, граємо: збірка пісень для дітей середнього дошкільного віку. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2008. 96 с.

Плющик В., Плющик Є. Круть і Верть: казка-опера. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2012. 12 с.

Стельмашук З. Вчимося грати на музичних інструментах: навч.-метод. посіб. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2012. 96 с.

Фольклорний дивоцвіт: виховні заходи для студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації / уклад. О. Коневич, Н. Марцинів. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2016. 112 с.

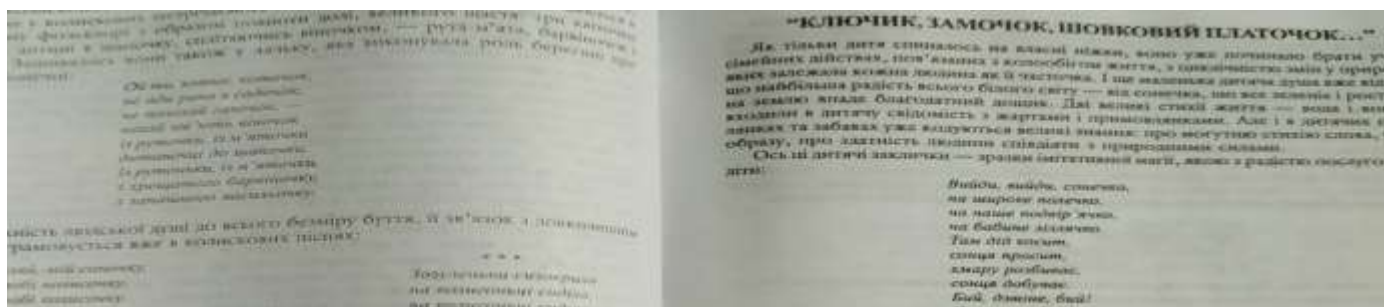
Хрестоматія з музики / упоряд. І. Сорокопуд, Н. Андренко, А. Щербак. Харків : Видавництво «Ранок», 2012. 144 с.

Чумарна М. Золотий Дунай. Символіка української пісні / упоряд. А. Пастушенко. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2007. 264 с.

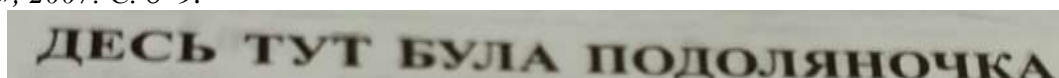
Українська народна пісенна спадщина Рівненщини та Тернопільщини: збірн. народних пісень. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2016. 280 с.

Аналіз дав змогу створити перелік основних дефектів музичної літератури. До них можна віднести:

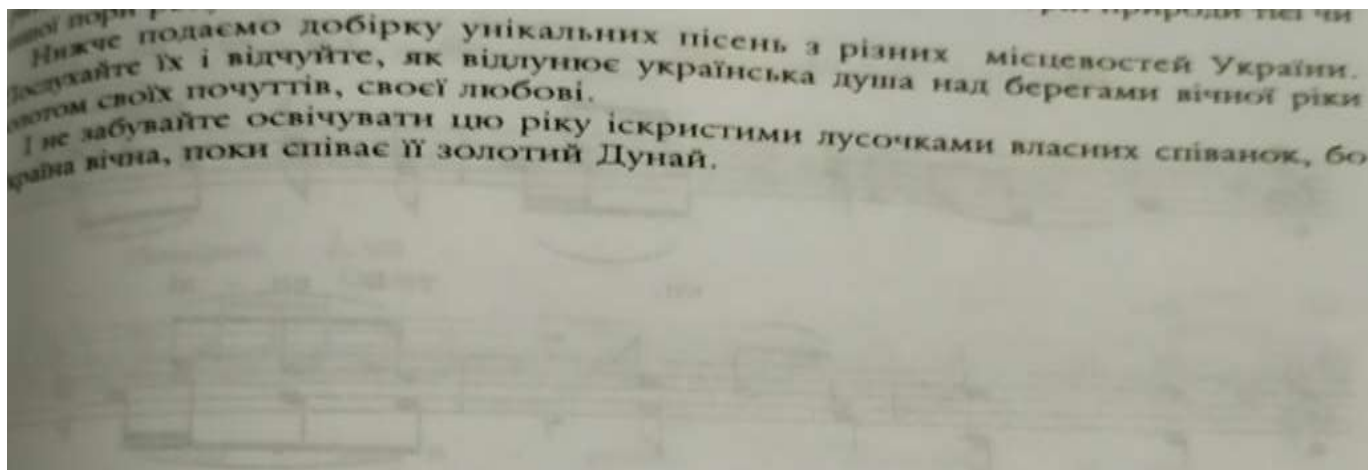
1.) Дешеві поліграфічні фарби, неякісний друк;

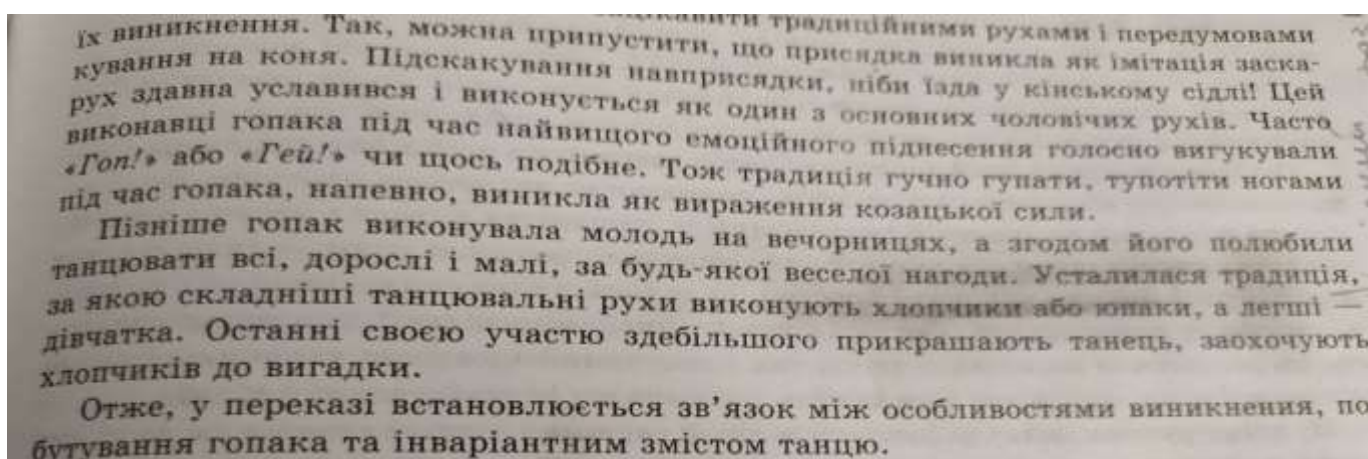
Чумарна М. Золотий Дунай. Символіка української пісні. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2007. С. 8–9.

Чумарна М. Золотий Дунай. Символіка української пісні. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2007. С. 73.

Чумарна М. Золотий Дунай. Символіка української пісні. Тернопіль: Навчальна книга "Богдан", 2007. С. 163.

Хрестоматія з музики / упоряд. І. Сорокопуд, Н. Андренко, А. Щербак. Харків: Видавництво «Ранок», 2012. С. 31.

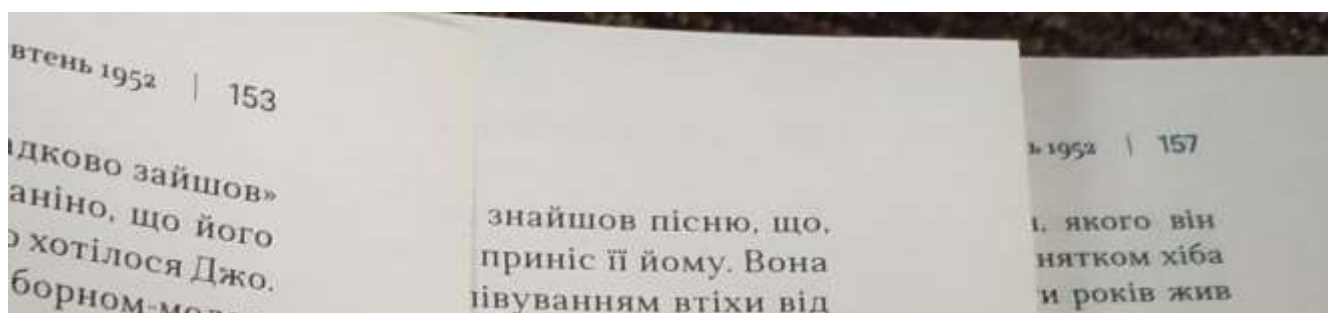
Суть цього дефекту музичної літератури у тому, що низький рівень поліграфічної якості робить видання нечитабельним. Занадто тонкі сторінки, десь сильніше відбиття літер десь слабше, відбиття сторін однієї сторінки одна на одну, розмащення фарби при дотику зменшує бажання користування, негативно впливає на зір споживача.

Щоб викоринити цей дефект необхідно використовувати якісні поліграфічні матеріали, матеріально-технічне обладнання, сучасні технології друку.

2.) Художнє оформлення музичних видань;

Плющик В., Плющик Є. Круть і Верть: казка-опера. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2012. 12 с.

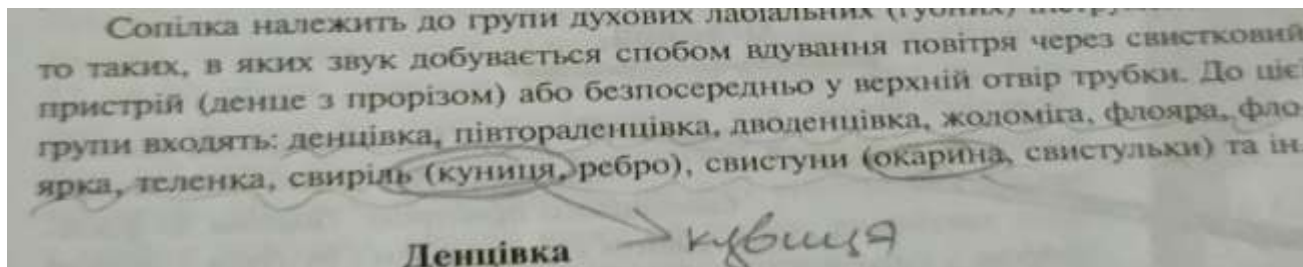

Геральник П. Сем Філіпс: винахідник рок-н-ролу. Як одна людина відкрила Гаулін Вульфа, Айка Тернера, Джеррі Лі Льюїса, Джонна Кеша та Елвіса Преслі, і як її крихітний лейбл SunRecords із Мемфіса перевернув світ! / пер. з англ. Н. Гриценко, Ю. Чернати. Київ: Вид. Група КМ-БУКС, 2019. С. 153–157.

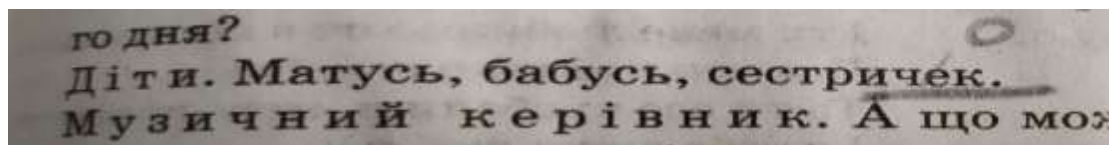
В першому випадку дизайнер видання вирішив, що на обкладинці рамку навколо головних героїв можна просто віддзеркалити. Однак через це клавіші піаніно внизу стикнулися в трикутник, ноти з правої сторони

видання стали в не своєрідний та нечитабельний запис. У другому випадку дизайнери видання не прослідкували за колонтитулом, через що відбулось його зникнення. Порадою щодо вирішення цього дефекту є уважніший перегляд вже готового видання ще на стадії оригінал-макету або контрольного примірника.

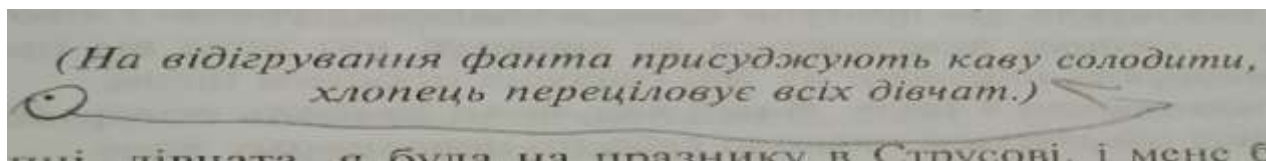
3.) Друкарські помилки

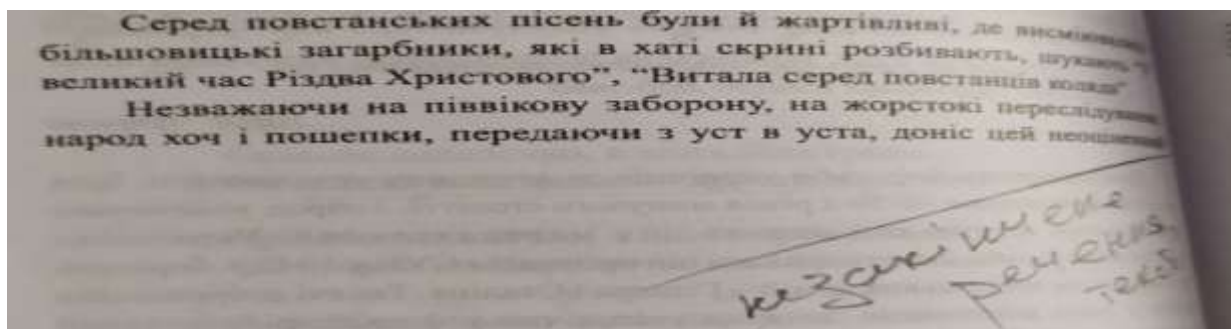
Стельмащук З. Вчимося грати на музичних інструментах: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2012. С.13.

Заяц Л. Музичне виховання у дитячому садку (за базовим компонентом дошкільної освіти). 5 рік життя. Харків: Видавнича група «Основа», 2019. С 85.

Фольклорний дивоцвіт: виховні заходи для студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації /уклад. О. Коневич, Н. Марцинів. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2016. С. 47.

Українська народна пісенна спадщина Рівненщини та Тернопільщини: збірн. народних пісень. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2016. С. 130.

важливіше саме впізнавати твір, мати можливість сказати собі: «я це вже чув». Музичні «слова» і музична «граматика», інтуїтивно засвоєні в одному творі, допоможуть нам отримати задоволення від іншого твору (а це, власне, і є «розуміння»).

Одне слово, коли ми постійно робимо припущення, підтверджується, то того, яка частина цих припущень підтверджується на до- на культурну людину, що сприймає повідомлення і в цьому буде зрозумілій їй мові. Чому припущення можуть і в цьому ідеальному випадку все-таки не справджувати- беручи приклад з автора щоб нам

Ми довідалися дещо про метод, але нічого не дізналися про методику, оскільки для цього необхідні спеціальні зна- ння й значно більше місця для викладу.

Музична педагогіка та виконавство: збірник статей / упоряд. П. Серотюк. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2010. С. 7, 10, 20.

Український вертеп. Театр-вертеп — одне з найбільш яскравих та цікавих явищ лицедійного самовираження, що протягом століть побувало в Україні. Є два види вертепного дійства: живий вертеп — народне театралізоване дійство, де виконавці грають певні ролі ляльковий театр — вертеп, у якому певні ролі виконують ляльки. Існує кілька версій тлумачення походження слова „вертеп”. Найбільш поширені дві: це слово виводиться від старослов'янського „вертеп”, означає значень якого печера, яскиня, де, за біблійним преказом, народився Ісус Христос; друга — вивід від слова „вертітися”, обертатися. Вертеп — «зірка» колядників, підлога — основа в будинках-вертепах, ляльковому дійстві. Живий народний вертеп

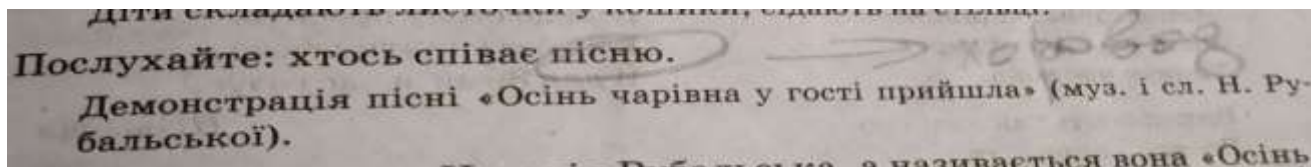
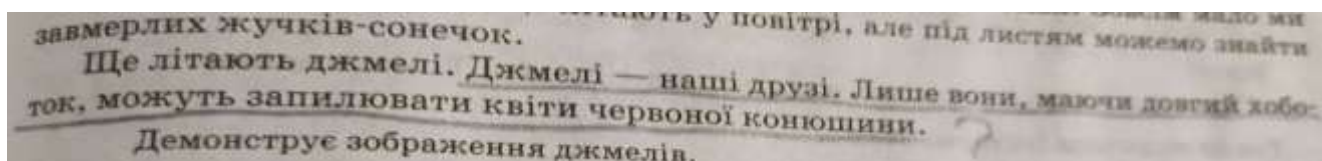
Українська народна пісенна спадщина Рівненщини та Тернопільщини: збірн. народних пісень. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2016. С. 8–9.

Оксанко, крім цих чудових квітів, я дарую то- Синій колір — символ води і неба — дарує силу

Заяц Л. Музичне виховання у дитячому садку (за базовим компонентом дошкільної освіти). 5 рік життя. Харків: Видавнича група «Основа», 2019. С. 98.

Ці дефекти виникли внаслідок друку: буква з великої стала маленькою, дефіси і тире помінялись місцями, заміна літер, «плаваючі» примітки, загублені крапки, незакінчені тексти, помилки в переносах слова. Порадою щодо вирішення цього дефекту аналогічна з попереднім: уважніший перегляд вже готового видання ще на стадії оригінал-макету або контрольного примірника.

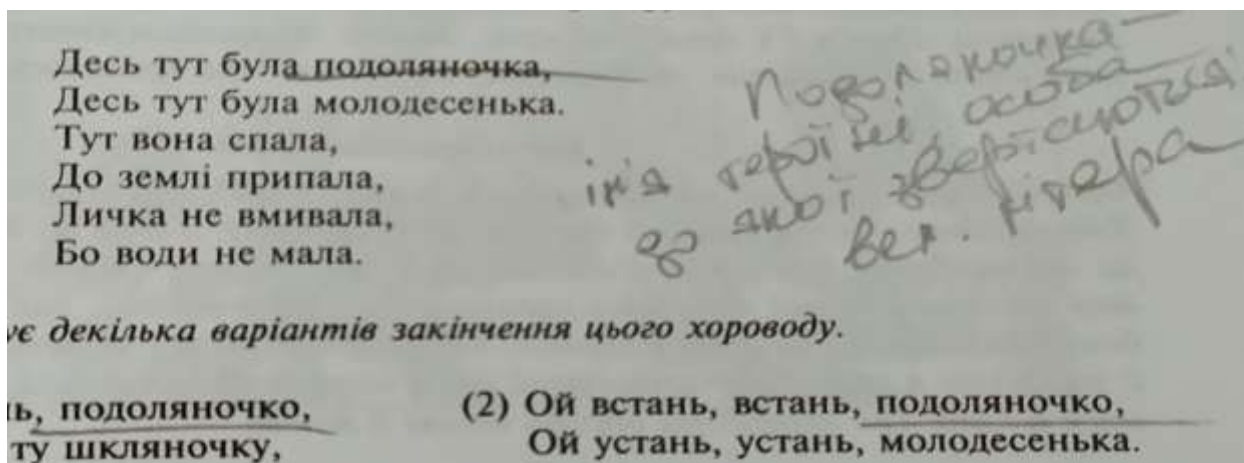
4.) Мовностилістичні та логічні помилки

Заяц Л. Музичне виховання у дитячому садку (за базовим компонентом дошкільної освіти). 5 рік життя. Харків: Видавнича група «Основа», 2019. С. 98.

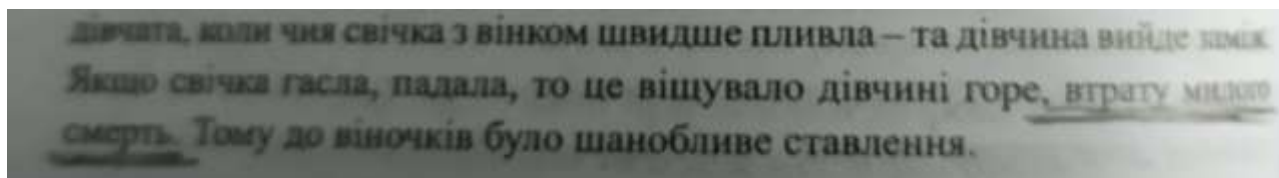
На першому фото порушено закон достатньої підстави. Джмелів не можна назвати другом дитини через наявність довгого хобота і процесу запилювання.

Під час аналізу було встановлено, що «Осінь чарівна у гості прийшла» Рубальської Н. це не пісня, а хоровод. Отже, виникла логічна помилка через недогляд редактора, оскільки пісня і хоровод це різні речі.

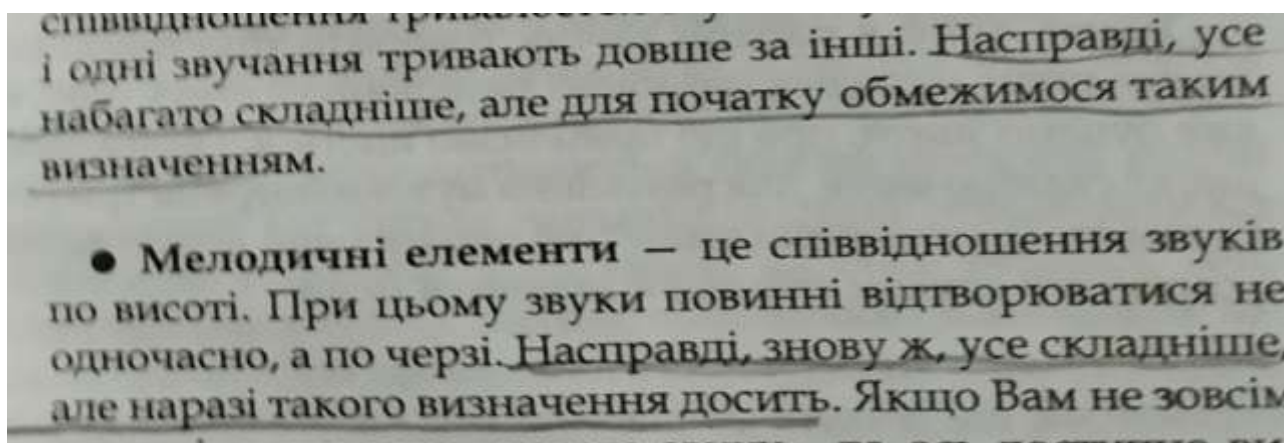
Фольклорний дивоцвіт: виховні заходи для студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації / уклад. О. Коневич, Н. Марцінів. Тернопіль: Навчальна книга "Богдан", 2016. С. 33

Подояночка у цій ігровій гаївці є особою до якої звертаються на ім'я, а не просто жителька Поділля. Переконані, правопис слова «Подояночка» має бути з великої літери.

Українська народна пісенна спадщина Рівненщини та Тернопільщини: збірн. народних пісень. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2016. С. 54.

Порушення закону логіки виключення третього. Або втрата милого, або смерть, тому для виправлення варто обрати один із цих варіантів.

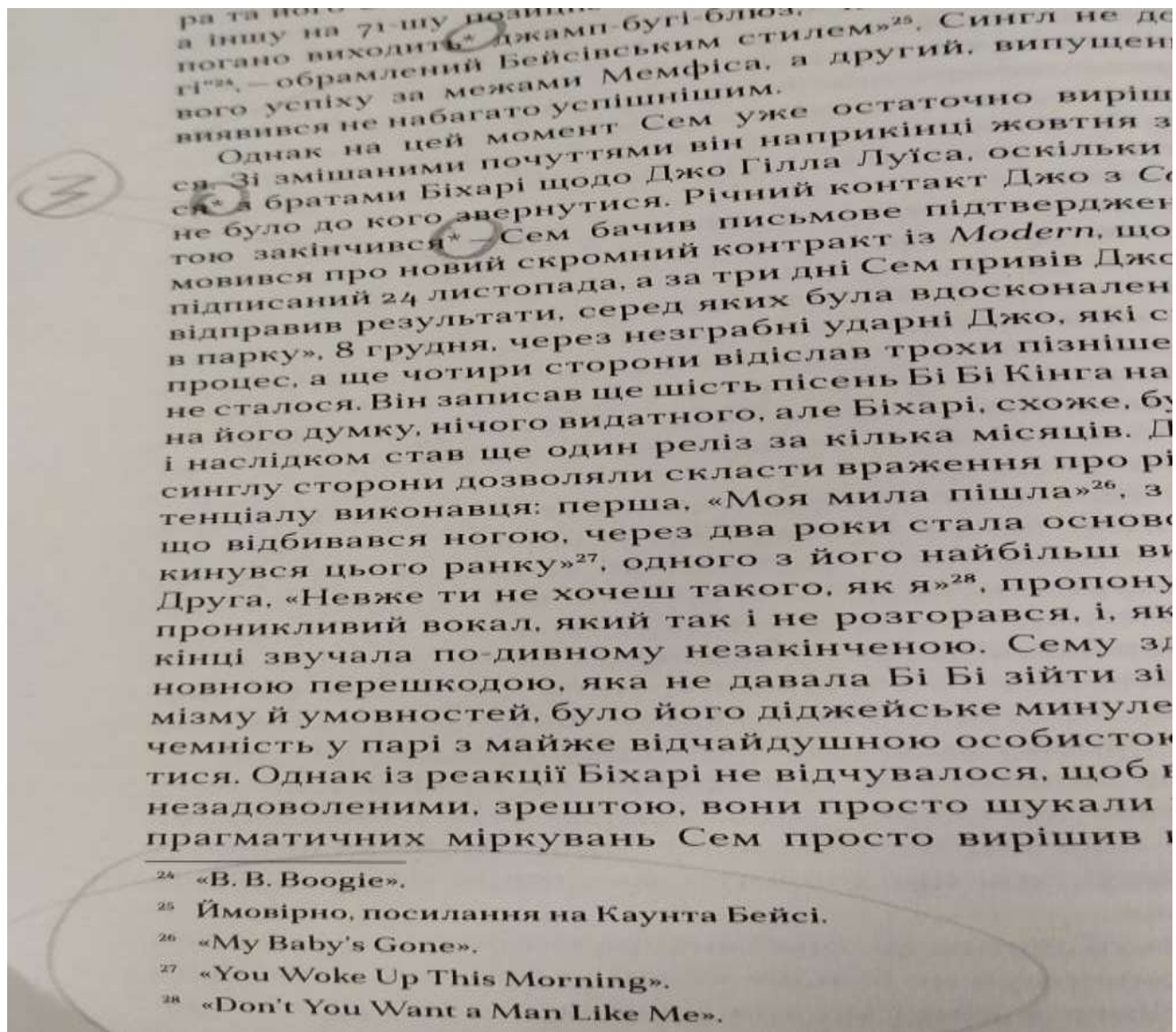
Музична педагогіка та виконавство: збірник статей / упоряд. П. Серотюк. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2010. С. 5.

Речення, які за своєю суттю нічого не стверджують і потребують видалення.

5.) Помилки організації апарату засвоєння знань

Паронова В., Шевченко Н. Співаємо, танцюємо, граємо: збірка пісень для дітей середнього дошкільного віку. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2008. С. 52–53.

У нотному записі вказано повторення, а у тексті пісні воно відсутнє. Оскільки це видання для дітей дошкільного віку, потрібно враховувати їх специфіку сприймання, тому дублювання повторів ще і у тексті краще дасть змогу дитині зрозуміти та не губитися між нотами і текстом.

Геральник П. Сем Філліпс: винахідник рок-н-ролу. Як одна людина відкрила Гаулін Вульфа, Айка Тернера, Джеррі Лі Льюїса, Джонна Кеша та Елвіса Преслі, і як її крихітний лейбл SunRecords із Мемфіса перевернув світ! / пер. з англ. Н. Гриценко, Ю. Чернати. Київ: Вид. Група КМ-БУКС, 2019. С. 118.

Наявні примітки у власне розділі і присутні примітки в кінці книги. Слід відзначити, що примітки нагромаджуються. На одній сторінці 8 приміток двох типів. Це порушує сприйняття основного тексту, тому у

виданні вартує повністю змінити організацію цього підвиду додаткового тексту.

Таким чином, був здійснений предметний аналіз музичної літератури, виявлено та погруповано основні дефекти якості, надано рекомендації щодо їх виправлення.

3.4 Рекомендації щодо оптимізації діяльності

Завдяки проведеному дослідженню було встановлено та виявлено ряд таких проблем галузі музичних видавництв та музичної літератури, як:

- неналежна увага держави до галузі музичної літератури;
- відсутність повного забезпечення попиту споживачів нотними виданнями;
- низька частка музичної літератури на сегменті книговидавничого ринку в порівнянні із іншими видами літератури, її вузькогалузовість;
- реорганізація закладів музичної освіти, при тому відсутність модернізації музичних підручників;
- застарілість матеріально-технічних баз музичних видавництв;
- низький коефіцієнт випущеної музичної продукції, малотиражність музичних видавництв;
- наявність дефектів художнього та поліграфічного оформлення музичних видань;
- низький попит музичної літератури серед населення;
- відсутність великої кількості сучасної вітчизняної музичної автури.

Щоб вирішити проблему із державною політикою, варто модернізувати законодавство видавничої галузі, створити окремий розділ або перелік статей присвячених регулюванню музичної літератури. Завдяки зусиллям держави, створення цих дієвих механізмів реалізації правових норм на практиці, зуміло би забезпечити краще функціонування та становище видавничого музичного ринку.

Під час дослідження виявлено недоліки, які потребують вирішення завдяки сприянню держави, однак державне регулювання в жодному випадку не повинне стосуватися творчих аспектів музичних видавництв чи порушувати їх видавничу структуру. При такому регулюванні навпаки створиться ще більше проблем музичного книговидавництва.

Становище нотного ринку, задоволення потреб споживачів музичними виданнями варто вирішувати шляхом ретельних пошуків нової автури, збільшенням обсягів випуску музичної літератури, постійною модернізацією музичного видавничого репертуару. В більшості, пошуки нових творів, сучасних інтерпретацій, нотних записів музичних творів, наукових відкриттів сфери музики відбувається шляхом комунікування музичного колективу. Аби покращити цю ситуацію вартує більше уваги приділяти пошукам новинок та нової автури, проводити політику випередження музичного споживача. Це дасть змогу збільшити та задовільнити музичний попит книговидавничого музичного ринку.

Пошук автури може відбуватися через відкриття нових облич, тобто сучасних модерних композиторів, науковців та фахових педагогів. Модернізація автури дасть змогу осучаснити музичний книговидавничий ринок, що позитивно вплине на його розвиток. Через це не варто оминати увагою перспективних молодих авторів музичного мистецтва.

Вузькогалузевість музичної літератури розширити не можна, тому що для більшості музична література однаково буде нести лише фаховий характер. Однак заходи її популяризації допоможуть завоювати на ринку більшу частку.

Для прикладу, візьмемо до уваги проведення музичних фестивалів, організацію зустрічей із автором чи композитором, рекламну кампанію видання у соцмережах. Ці заходи просунуть купівлю-продаж книги, а, отже, збільшать її попит серед населення. Через проведення перелічених заходів, залучення інших, відбудеться просування музичної літератури на

книговидавничому ринку серед інших видів літератури. Попит формує місце на ринку. Із збільшенням попиту на музичну літературу збільшиться і її ринкова частка.

Щодо модернізації музичних підручників, необхідне належне введення затвердження грифу музичних видань, створення нової музичної програми, залучення до вивчення сучасних здобутків музичного мистецтва, видання сучасних музичних підручників. Підручники та інші музичні видання для навчання в музичних школах, фахових училищах та університетах в більшості були видані ще в часи СРСР. Новий навчальний матеріал вихователі, вчителі та викладачі по можливості шукають самі. Аби вирішити цю проблему необхідно щоб МОН України звернуло увагу на цей аспект музичної освіти і внесло корективи. Привернути увагу МОН України можна шляхом створення електронної освітньої петиції та збором під неї голосів.

Без сучасних матеріально-технічних баз важко говорити про конкурентоспроможність музичної видавничої продукції. Якщо обладнання допотопне, то і якість продукції на сучасному сегменту ринку, як би не старались видавці, буде гіршої якості за продукцію виготовлену новим обладнанням. Непоганою перспективою було б застосування нових видів друку, які зазвичай є економнішими, а, отже, і вигіднішими для виробництва якісної книжкової продукції по собівартості. Це допоможе вирішити проблему і з малотиражністю музичних видань. Коли наявна сучасна матеріально-технічна база вона може видрукувати більший тираж, більший обсяг видання, а це дасть більшу частку заповнення ринку.

Щоб уникнути моментів із дефектами художнього та поліграфічного оформлення музичних видань, варто більше часу приділяти їх редактурі, ретельніше перевіряти. Якщо дефекти із поліграфічного оформлення можна виправити осучасненням матеріально-технічних баз, то художні, логічні, мовностилістичні помилки мають бути виправлені ще на етапі

редакційного процесу. Наявність помилок формує ліміт недовіри споживача до продукції видавництва, а це зменшує її конкурентоспроможність на ринку. Тому рекомендація щодо оптимізації цієї проблеми – ретельна перевірка перед випуском у друк.

Таким чином, було виокремлено ряд основних проблем музичного видавництва та надано перелік рекомендацій щодо їх вирішення. Щоб підвищити конкурентоспроможність музичної літератури рекомендуємо урахувати всі зазначені вище побажання.

ВИСНОВКИ

Суть проведеного дослідження – музична література незважаючи на специфіку споживацького кола та власне вузькогалузовість, займає значну частку книготоргівельного ринку України та потребує нагального вивчення. Провівши дослідження музичних видавництв та музичної літератури на книговидавничому ринку України, було визначено основні проблеми цієї галузі, окреслено шляхи вирішення, висунуто перспективи розвитку, запропоновано рекомендації.

На сьогодні, музичне книговидання перебуває на низькому рівні розвитку, оскільки фахові музичні та нотні видавництва малі, а підрозділи музичної літератури функціонують в умовах зубожіння, через розвиток та ставку видавництв на інші види літератури. Однак, якби музичні підрозділи видавництв не функціонували, видання музичної літератури не змогли б заповнити частку ринку, оскільки основний загаль випущеної музичної літератури здійснюється через них.

Щодо якості музичної літератури вартує модернізувати законодавство та налагоджувати підтримку музичного книговидавництва державою, запроваджувати гранти для видавництв або надати коштову підтримку для змоги ввести сучасні методики друку, збільшити тиражоздатність музичного книговидавництва. Терміново потрібне осучаснення матеріально-технічних баз, якісні поліграфічні матеріали для друку, оскільки дешева сировина формує асортимент нечитабельної, неякісної музичної видавничої продукції.

Художнє оформлення та логічна складова видання, його організація потребує більшої уваги ще на етапі редакційного опрацювання. Аналіз дефектів оформлення видань музичної літератури довів те, що більшість помилок виникають через неуважність редакційного процесу. Відзначено, що музична література перебуває на високому щаблі якості, оскільки в усіх проаналізованих виданнях мінімальна кількість дефектів та помилок.

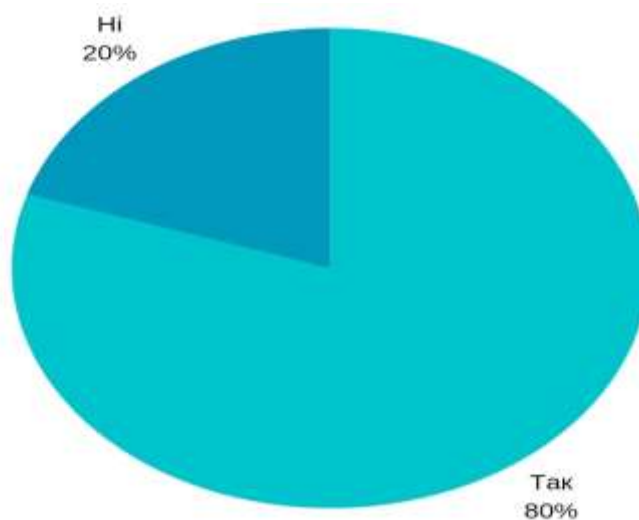
Реорганізація музичної освіти потребує створення сучасної навчальної літератури, оскільки було доведено, що під час навчального процесу використовуються старі підручники. Непогана перспектива політики випередження, оскільки споживацький попит на музичну літературу не задовольняється. Такий підхід дасть змогу збільшити частку музичного ринку, розширити асортимент музичної продукції та асортимент музичної продукції.

Промоція музичної літератури допоможе збільшити її читацьке коло та продаж, популяризує цей підвид літератури у маси. У роботі підтверджено думку, що у сучасних умовах, промоція музичної книги запорука її успіху.

За допомогою наданих шляхів вирішення на перелік основних проблем музична література зможе підняти рівень своєї якості, зайняти більшу частку на книговидавничому ринку та збільшити свій попит, задовільнити потребу у музичній літературі споживацького кола.

Проведене анкетування свідчило, що музична література хоч і вузькогалузева, однак відома кожному. Перспектива розвитку була підтверджена тим, що використання музичної літератури перебуває у активному вжитку. Навіть, якщо людина не використовує музичну літературу, вона однаково із нею стикається. Тому, музичний книготоргівельний ринок потрібно розвивати, бо якщо є попит, то буде наявним і покупець.

На завершення демонструємо результат опитування споживачів, щодо того чи є майбутнє у музичної літератури.

Як бачимо, більшість респондентів переконані, що у музичної літератури є майбутнє і перспективи розвитку, а це 80 %. Так, наше дослідження підтвердило важливість підтримки, модернізації та розширення музичного книговидавництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Барановська М. Естрадно-вокальна музика в Україні кінця ХХ ст. : тенденції розвитку. *Вісник КНУКіМ. Серія : Мистецтвознавство*. 2013. Вип. 28. С. 5–11
2. Барвінський В. Огляд історії української музики. *З музично-письменницької спадщини : дослідження, публіцистика, листи*. Дрогобич : Коло, 2004. С. 104–135.
3. Бермес І. Організаційні засади музичного фестивального руху в Україні. *Культурологічна думка*. 2015. № 8. С. 150–155.
4. Білоножко Л. Естетико-генетичні передумови дослідження взаємозв'язків музики та мови художнього твору. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова : Серія : Сучасні тенденції розвитку мов*. 2013. Вип. 10. С. 21–34.
5. Витвицький В. Музикознавчі праці : публіцистика / упоряд. Л. Лехник. Львів, 2003. 400 с.
6. «Гей, соколи!». Український культурний фонд. URL: <https://ucf.in.ua/archive/5f0583c7830da43c8675e813> (дата звернення: 13. 02. 2021).
7. Гринчук І., Бурська О. Діалектика музичного логосу та ейдосу : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Підручники посібники, 2008. 224 с.
8. Гуменюк Т. Філософсько-методологічні засади музичної естетики. *Культурологічна думка*. 2010. № 2. С. 36-43.
9. Епістологія в лабіринтах музичної історії : монографія / до 100-річчя Національної музичної академії України. Київ : Автограф, 2008. 528 с.
10. Жилінкова О. Поняття музичного твору як об'єкта авторського права. *Університетські наукові записки*. 2006. № 1. С. 132–137.
11. Загайкевич М. Музикознавство і музична критика. *Історія української музики*. Т. 2. С. 424–444.

12. Іонов В. Історіографія як основа наукової інтерпретації сучасної української музичної культури / автореф. дис. д-ра мистецтвознавства. 17.00.03. Одеса, 2010. 19 с.

13. Карпенко В. Основи редакторської майстерності : підручник. Київ : Університет «Україна», 2007. 431 с.

14. Кияновська Л., Пилатюк О., Скорик А., Ластовецька-Солонська З. Нариси з музичної соціології : навч.-посіб. Львів : Сполом, 2011. 192 с.

15. Кіреєва В., Логвиненко Н. Сучасні тенденції українського фортепіанного репертуару. *Наука. Релігія. Суспільство*. 2012. Вип. 1. С. 92–96.

16. Кобрин Н. Традиції музично-історичної освіти Галичини. *Молодь і ринок*. 2017. №3. С. 15–20.

17. Козаренко О. Українська національна музична мова: генеза та сучасні тенденції розвитку : автореф. дис. д-ра мистецтвознавства. Київ : Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, 2001. 36 с.

18. Копистинська І. Засоби промоції книжкових видань: досвід незалежної України. *Наукові записки Української академії друкарства. Серія : Соціальні комунікації*. 2015. № 1. С. 37–46.

19. Книга протоколів Музичного товариства ім. Миколи Лисенка / упоряд. Я. Горян. Тернопіль : Астон, 2014. 424 с.

20. Крайнікова Т. Коректура : підручник. Київ : Наша культура і наука, 2005. 252 с.

21. Лісіна С. Нотні видання ЛОУНБ : теоретичні основи, сучасний стан і перспективи розвитку. *Вісник Книжкової палати*. 2019. № 3. С. 22–25.

22. Марік В. Концептуальна система сучасного вітчизняного музикознавства. *Музичне мистецтво і культура*. 2016. Вип. 22. С. 237–249.

23. Меньшиков А. Фестиваль как соціокультурний феномен сучасного театрального процесу. Київ : Вища школа, 2004. 248 с.

24. Мистецтво незалежної України: навч. посіб. / за ред. Анучина Л. В. Харків: СПДФО Ізрайлев Є.М, 2007. 84 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/272/4/ANUCHINA_2007.html

25. Молоткіна В. Реформування видавничої системи в УСРР у другій половині 1920-х – на початку 1930-х років. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Історичні науки*. 2014. Вип. 19. С. 181–187.

26. Морєва Є. Музичний твір як вид дискурсивної практики : автореф. дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2005. 18 с.

27. Музичні жанри. URL: <http://olemusic2016.blogspot.com/p/blog-page.html?m=1> (дата звернення: 06.02.2021).

28. Музика у житті людини : класифікація. URL: <https://sites.google.com/site/musicinmylife0098/etapi-rozvitku-muziki> (дата звернення: 06.02.2021).

29. Музичне мистецтво : традиції та сучасність : зб. статей за результатами VII міжвуз. наук.-практ. студ. конф., 21-22 листопада 2013 р. Дніпро : ЛІРА, 2014. 142 с.

30. Муха А. Музикознавство. *Історія української музики*. Т. 4. С. 519–544.

31. Некрасов О. Життя в музиці : документальна монографія. Донецьк : Юго-Восток, 2003. 211 с.

32. Остапенко Л. Актуальні проблеми музично-естетичної освіти та виховання на початку ХХІ століття. *Молодий вчений*. 2018. № 1. С. 153–157.

33. Очеретовська Н. Зміст і форма в музиці. Київ: Музична Україна, 1984. 152 с.

34. Партико З. Загальне редагування : нормативні основи : навч. посіб. Львів : ВФ Афіша, 2006. 416 с.

35. Про видавничу справу : Закон України від 16.06.2020 р. № 318/97 ВР. Дата оновлення : 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 01.03.2021 р.).

36. Самойленко О. Наукові обрії сучасного українського музикознавства. *Мистецтвознавство України*. 2010. Вип. 11. С. 38–45.

37. Світова народна музична творчість на сучасному етапі: метод. рекомендації / уклад. І. Цюряк, Н. Борисенко, В. Федорченко. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2018. 54 с.

38. Сергієнко С. Музичне виховання школярів засобами музичної літератури. *Науковий журнал «Мистецтво наукової думки»*. 2018. № 1. С. 113–116.

39. Структура видавництва. URL: https://studopedia.com.ua/1_132547_struktura-vidavnitstv.html (дата звернення: 01.03.2021 р.).

40. Сучасне музичне мистецтво як соціокультурне явище : зб. матеріалів IV всеукр. наук.-практ. дист.конф. (з міжнар. участю) 6–7 квітня 2020 р. Дніпро : ГРАНІ, 2020. 120 с.

41. Темченко Л. Комплексна взаємодія мистецтв як засіб формування творчої особистості. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 6(2). С. 66–72.

42. Тимошик М. Історія видавничої справи : підруч., 2-ге вид., випр. Київ : Наша культура і наука, 2007. 495 с.

43. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця: прак. посіб. Київ : Наша культура і наука, 2006. 560 с.

44. Тупчієнко-Кадирова Л. Музичний документ : деякі аспекти визначення, специфіки видів та описування в режимі електронної каталогізації. *Студії з архівної справи та документознавства*. 2004. Т. 12. С. 148–155.

45. Українська музична енциклопедія: у 5 т. / Інститут мистецтва, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України.
46. Фурдичко А. Етнофестивальний розквіт кінця XX – початку XXI ст. як неодмінна складова фольклорного руху України. *Народознавчі зошити*. 2018. Вип. 142/4. С. 1000-1008.
47. Чекан Ю. Сучасна соціокультурна ситуація і проблеми музичної освіти. *Українська музика*. 2013. № 3 (9). С. 41–53.
48. Швед М. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990–2005 рр.): авто-реф. дис. канд. мистецтвознавства: спец: 17.00.01. Львів, 2006. 20 с.
49. Шин М. Музичні видання в Україні: розвиток і перспективи URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1557> URL: (дата звернення: 01.03.2021 р).
50. Шпак В. І. Видавнича сфера України: чинники становлення. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2014. Т. 55. С. 60–65.
51. Юрчук О. Взаємовплив музики і літератури в добу модернізму з позиції філософської антропології. *Питання літературознавства*. 2012. Вип. 86. С. 281–287.

Додатки

Додаток А. Результати переддипломної практики

Під час переддипломної практики нам необхідно було зібрати:

- фактичний матеріал для практичної частини дипломної роботи;
- теоретичний матеріал для теоретичної частини дипломної роботи.

Головна редакторка ТОВ «Редакція газети "Голос Лановеччини"» Гамера Наталя Петрівна допомогла у вирішенні цих завдань і направила у якості журналіста поспілкуватись із директоркою Лановецької міської дитячої музичної школи Путіліною Надією Іванівною. Завдяки цьому, було написано інтерв'ю з приводу функціонування музичної школи в умовах дистанційного навчання та замітку щодо концерту «Мелодії весни», які наповнили шпальти газети.

Музична школа і карантин: хто кого?

Впродовж 55 років Лановецька міська дитяча музична школа вносить свою лепту у дитячий розвиток, навчає музичної майстерності та допомагає учням розвинути власні здібності. На сьогодні у стінах цього навчального закладу 156 учнів, можна навчитись грати на таких музичних інструментах, як фортепіано, баян, акордеон, гітара, сопілка, труба, бандура, саксофон, а також наявні заняття сольного співу. Школа завжди в пошуках нових методик, виступає за модернізацію навчального репертуару.

В стінах цього закладу педагоги завжди знайдуть індивідуальний підхід, допоможуть зрозуміти нутро музики та оволодіти обраним музичним інструментом. За словами директорки **Путіліної Надії Іванівни** ще не було випадків, коли до дитини не знайшли підходу чи педагоги не змогли скомунікувати із учнем.

«Всі учні горять музикою, просто кожний по своєму. Хтось хоче зрозуміти, що таке музика. Хтось просто хоче навчитись грати, а хтось

досконало оволодіти інструментом. Наше завдання навчити, розвинути здібності дитини, дати початкові знання музики та показати куди рухатись,— каже директорка закладу».

Надіє Іванівно, як проходили уроки в умовах дистанційного навчання?

— Уроки, як у всіх інших, були онлайн. Займатися так важко, бо відсутня жива комунікація. В реальності ти бачиш, чуєш, одразу можеш дати пораду та пояснити помилку. В випадку з дистанційним телефон може трішки змінювати реальний звук, не завжди видно як власне грає учень. Але ми давали завдання, перевіряли, скидали програми. Навчальний процес мало відрізнявся від звичайної школи.

Можливо ви якимось по-особливому викручувались у цій ситуації?

— Не викручувалась, а швидше адаптувались як і всі інші.

Чи важко було адаптуватись педагогічному колективу, учням?

— Дуже важко психологічно, але то таке: життя диктує свої умови. Ми розуміли, що так треба, такий час. Адаптація проходила однаково як і у педагогів, так і учнів. Спочатку шок, потім стало звично та навіть дуже результативно.

Які здобутки музичної школи в умовах карантину?

— Ми започаткували «Творчі зустрічі з музичною школою» і продовжували їх. В одному груповому концерті було по 4-5 номерів. Кожен із педагогів виставляв своїх дітей. Окрім того, 16 дітей взяли участь міжнародних, всеукраїнських онлайн конкурсів та фестивалів. Отримали 16 перемог, нагород, нагороджував міський голова на День міста, премії по 500 гривень, по 400 гривень. Діти були дуже задоволені. Незважаючи на те, що викладачі займались онлайн, все одно результат роботи був.

Які поради ви можете дати батькам та дітям, які ще сумніваються щодо музичної школи?

– Найкращі інвестиції – інвестиції в свою дитину. Завжди головне, щоб дитина розвивалася. Навіть якщо дитина не продовжить займатись музикою – вона приходить готова в вищі навчальні заклади, виступає, ходить в творчі гуртки. Музика звучить кругом: в краплях дощу, в шумі вітру та моря. Майстерність приходить у витраченому часі. Щоб ти не робив; якщо хочеш досягти високих результатів – потрібно старанно працювати.

Карантині обмеження, дистанційне навчання не стало на заваді розвивати потенціал учнів. Зараз цей досвід згадується із усмішкою. Можна стверджувати, що цей період школа перенесла із гордо піднятим чолом.

Семенишина Сніжана
студентка групи В-41

Галицького коледжу ім. В. Чорновола

«Мелодії весни» – музика повинна бути завжди!

14 травня у стінах Лановецької міської дитячої музичної школи відбувся конкурс «Мелодії весни».

Учасники були нагороджені грамотами, сертифікатами від Тернопільського мистецького фахового коледжу ім. Соломії Крушельницької, переможці отримали ще й грошову винагороду. Нагороджували талановитих конкурсанти міський голова Казновецький Роман Володимирович та запрошений гість Кіцила Юрій Вітольдович (український композитор, виконавець, аранжувальник, диригент, педагог Тернопільського мистецького фахового коледжу ім. Соломії Крушельницької).

Незважаючи на хвилювання, конкурсанти показали свою майстерність оволодіння музичними інструментами. Конкурс проходив у

дружній атмосфері, учасники не соромились відповідати на запитання журі та віддавали частинку себе у зіграних творах.

Окрім учнів музичної школи участь у конкурсі взяла Смик Катя – випускниця Збаразької мистецької школи. Завершилась ця подія виконанням романсу «Не йди» Юрієм Вітольдовичем, хвалебними відгуками номерів конкурсантів та подяками педагогічному колективу.

Семенишина Сніжана В-41
студентка групи В-41
Галицький коледж ім. В Чорновола

Через спілкування було з'ясовано у практичну частину дипломної роботи, що музика та музичні твори перебувають у постійному розвитку, однак, не всі музичні видання друкуються. В більшості нові видання, твори, ноти передаються через комунікацію у соцмережах, спілкування у спільних педагогічних чатах. Зазвичай, музичні школи обмінюються знахідками або власно складеними музичними творами. Це свідчить про те, що споживацький попит на музичну продукцію перевищує можливості видавничого ринку, адже видавничий ринок не забезпечує на належному рівні поціновувачів музичної літератури.

У теоретичну частину дипломної роботи окрім обговорення основної автури, значення, цінності, видів музичної літератури, варто віднести власне розуміння музичної літератури, її нутра. «Теоретика без розуміння музики – це крик німого», – стверджує Надія Іванівна. Через це закріплення даних теоретичного розділу відбулось підкріпленням додаткових матеріалів для прослуховування, щоб бодай на початковому рівні зрозуміти суть музики. В цей список входила Оксана Линів, проект «Ковчег "Україна"», перегляд фільму «Список Шиндлера».

Додаток Б. Перелік видавництв світового нотодруку

Термін "музичний видавець" спочатку означав видавців, які видавали ноти, скопійовані вручну або друковані.

Приклади видавництв світового нотодруку:

- Breitkopf & Härtel, Лейпциг, заснований 1719 рік
- Шотт, Майнц, 1770 рік
- Оксфордський університетський прес, Оксфорд, заснований 18 століття
- Видання Петерс, Лейпциг, 1800 рік
- Фрідріх Хофмайстер Музикверлаг, Лейпциг, заснований в 1807 році
- Каса Рікорді, Мілан, заснована в 1808 році
- G. Schirmer, Inc., Нью-Йорк, заснована в 1861 році
- Ернст Ейленбург, Лейпциг, заснований в 1874 році
- Циммерманн, заснований в 1876 році
- Universal Edition, Відень, 1901
- Bärenreiter, заснований в 1923 році
- Доктор Дж. Буц, Бонн, заснований в 1924 році
- Boosey & Hawkes, Лондон, заснована в 1930 році
- Ганс Сікорський, Гамбург, 1935 рік
- ШІМ, Краків, заснований 1945
- Г. Хенле Верлаг, Мюнхен, заснований 1948 [1] рік
- Карус-Верлаг, Штутгарт, заснований 1972 рік
- Видання Güntersberg, Heidelberg, засноване в 1990 році
- Hänssler

Джерело: https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE_%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D0%BA%D0%B8

Додаток В. Історія назв нот

Винахідником всесвітньо відомої нотної грамоти вважається чернець Гвідо Аретинський (Гвідо д'ареццо), що жив в (ок. 990 — ок. 1050) року нашої ери. Як і все прекрасне в ті часи, нотна грамота зародилася поблизу Флоренції, невеликому містечку в Тоскані — Ареццо.

Гвідо був учителем музики та хорового церковного співу при різних храмах, він багато подорожував по Італії, зустрічався в Римі з Папою Іваном XIX і багато працював над створенням музичної грамоти, яка стала загальноприйнятою.

Одного разу, намагаючись придумати більш легкий спосіб заучування незнайомих мелодій для співу, Гвідо придумав систему сольмізації на основі акровірша молитви до Іоанна Хрестителя:

UT queant laxis

REsonare fibris

MIra gestorum

FAMuli tuorum

SOLve polluti

LABii reatum

Sancte Ioannes

Назви всіх нот, крім першої, закінчуються на голосний звук, їх зручно співати. Склад ut — закритий і проспівати його подібно іншим неможливо. Тому назву першої ноти октави, ut, в шістнадцятому столітті замінили на do (швидше за все, від латинського слова Dominus — Господь).

Сучасна інтерпретація назв нот виглядає так:

Do — Dominus — Господь;

Re — rerum — матерія;

Mi — miraculum — диво;

Fa — familias planetarium — сім'я планет, тобто сонячна система;

Sol – solis – Сонце;

La – via lactea – Чумацький шлях;

Si – siderae – небеса.

Завдяки авторитету Гвідо латинська літерне позначення утвердилася як загальноприйнята в західній Європі і зберігається до наших днів.

Джерело: <https://ukr.media/culture/359772/>

**Додаток Г. Фотографії з тернопільського музичного фестивалю
«Файне місто»**

